

Kinóló mole ala häkearaletei

¹ I dere fota, Kótóné Yesu Kerisopaae mo felekemó yaai dere alapa, naao kutó diratere so whjné tué yópóló, kinóló moletei häkearóló yó melae, yóló malepó. Ai fo Yesuné wosóló, ama kutó deratere whj Jon beterepaae *ensel* dotonalepó.

² Atétepa, Jon-né ama kelale ala so whj feané tué yópóló, amamo aseyalepó. Ai fota me kae mei, Kótóné dere foró Yesu Kerisoné ama yale alatamo etérapóló yó male fopó.

³ Take i ala yaalopóló i asere fo häkeamó dosáatu betere whj Kótóné wisiró beterapa, hajné sukutu baterópóló yae. Ai dosáatere fo wosóló, hosaa tuámó mulatere so whjkélé, wisiró beterapóló hajné sukutu betenérapó. Ti ai yó male alarape dokonóló yaaire be dë mo felekemó sókó waai dapó.

Talené doi hale horatere foró kóleó dere fotamo

⁴ Eta, Jon-né Esia hae kwiamó betó mole wéikeró Keriso fake so whipaae dapó.

Miókélé betóo, takekélé bitiré wóo, nalo waaire alimókélé häle betóo, yaaire sekéró kale teteróló kaae tare doasi betere tiki felekemó betere wéikeró keperapetamo tuámó kaaróló wale hamokoróló häle tao sere alaró, hosaa muni deyóló dua betere alatamo diápaae erópóló yae.

⁵ Ti Yesu Kerisoné yó matere fota, ama mo kelale alatóró du beterapó. Ti ata, mo sukaletei

kepaayóló betaaire so whjmó, tü aleróló folosóró fóló betere whjpó. Atéturaalu, i haemó betó mole topo whjrapekélé mo fea amatóró teteróló kaae tarapó.

Ai sekéné amatóró diapaae yaala sókó furaalu, dä dowi ala tuamó betepa, ama sameanétei teraayóló häle fópóló eró beterapó.

⁶ Téró dä ama teteróló kaae tare aomó sóró beteróló, Alima Kótóné ama ala erópóló, so whjmó momaratere whj sóró beteralepó. Téreteiné, ai seké ama mo kae ere ala wisiró doasi fotokotamo mo häle muó tanópóló yae! Mo kée, téyópóló yae!

⁷ I dere fo wosae! A ó hepen bemó ere sákatamo wapa, so whj mo feanékélé, take a duraalu wutiné deyale whjrapenékélé, kelaalo ai ape.

Atéteremó, i hae kwia feamó betóló fale so whjné doasi wole u yaalopó.

Ti ai alata, motóró yaalo ai ape. Mo kée, téyópóló yae!

⁸ Téró Tale Kótóné duraalu, “Eta, Alaparó Omekatamopó. Ai fo feteyóló, kaae sereteiró kemeratereteitamota, ti mo ętórótipó. Take bitiré waleteikélé, mió betereteikélé, take nalo betaaireteikélé, ętóró bitu, fea ąla ąla teteróló kaae tare seké ętórótipó,” yalepó.

Whjné Naalema aopa kelale fo

⁹ Eta, diaaq no Jon-né dapó. Dä fea Yesu tuamó bitu, seké sere alakélé, ama teteróló kaae tare aomó betere alakélé, hóni häle belée tare alakélé, dä fea betamó deté fu betere whjpó. Yesuné yale ala i ape yóló yó melóo, Kótóné fo eroo, yalemó

atimané ę węiné bopéró daaló betere hae Patmos-mó beteralepó.

10 Atéró betepa, Talené be dêmó Dęi kepe wisiné fotokö tuamó bitu, yalo kılıpaae doasi fo fake ukulumó wutiné hale kaae depa wosalepó.

11 Atéró dere foné duraalu, “Naao keletere ala fea bopeyóló mole sókumó aşeyóló, węikeró Keriso fake so whipaae falae. Ai berape i ape. Efesus, Smerna, Perkamum, Taiyatira, Sardis, Piladelpia, Laodisia, i dosayale be huluamó betó mole Keriso so whj feapaae aşeyóló falae,” yalepó.

12 Ai fo du betepa, né déró sisópaae fetée fóló kelalemó, *kold kapané aleale* węikeró sə dirirape kelalepó.

13 Atépa, ai sə dirirape duku betere tuq dolomó whj betä Whjné Naalema kaae daapa kelalepó. Atéru, deróló sókó fatere fəloı kuti deróló, *kold kapané aleale* toné ai kuti teteróló bopémó sepa kelalepó.

14 Ama toporó nikitamota, mo yako kaae dę wisinaale yoo, ama kelekélé si mi kaae holoo, depa kelalepó.

15 Ama hótä, ti *brons kapa* siné dóló whaare kaae yoo, ama dere fokélé, węi dou kąaturaalu dere hu kaae depa wosalepó.

16 Ama turu naasené węikeró hörerape tawoo, ama kqólómó bóe dele separe fosó tamo daai sókó woo, ama kelepaakélé, sukané dę kaae yoo, epa kelalepó.

17 Yalo q kilituraalu, ę ama hó aqmó sukale whj kaae deraapisa fóló molepó. Atéró mupa, ama turu naasené ę wolaa yóló duraalu, “Yä wiyaçse.

Kaae sereteikélé, kemetereteikélé, mo etórótipó.

18 Eta, mo ti betere seképó. E take sukaletei, momó kepaayóló mo titóró betó tarapó. Téruraalu, sukutere alaró sukałe so whjtamo betere tū ki yalo i tare ape.

19 Térapa, naao kelale alakélé, mió i alimó keletere alakélé, nalo betaaire alimó yaaire alakélé aseyae.

20 Yalo turu naasemó mupa, naao kelale węikeró höreraperó *kold kapané* aleale węikeró sa dirirapetamo kelale bete i ape. Kale hörerapeta, ti u węikeró be huluarapemó betó mole Keriso so whj tao sónpoló, dotonale węikeró *ensel-rapepó*. Kale węikeró sa dirirapeta, ti węikeró be huluamó betó mole Keriso so whjpó,” yalepó.

2

Efesus Keriso so whipaae aseyóló farale fo

1 “Efesus be huluamó betó mole Keriso so whj tao sónpoló doteyale *ensel-paae* i fo aseyóló falae.

Turu naasené kale węikeró hörerape taruraalu, *kold kapané* aleale węikeró sa dirirape daae mole tuamó kutu betere sekéné dere fo i ape.

2 Dią hókélé ini, mepaae du betere alarape yalo tuenipóló de? Dią hókélé ini, depe tukó wei ala hale yó tare alakélé, kale dowi ala yó tareteikélé, whjrape diątamo betamó betaqsoró hókó fatu betere alakélé, yalo tuérapó. Mepaae whjrapené duraalu, ‘Dąta, Talené dotonatepa wale *aposel whjrapepó*,’ dere fomó, dijané atima

kaae kolóló duraalu, ‘Diąta kapala fo bole whjrapepó dere alakélé kolóló, yalo mo tuérapó.’

³ Dią yalo so whj betepa, mepaae sekéi ala ó faletetere alarape wou betepatei dią hóyóló őekani, yalo doimó hale yó tarapó.

⁴ Tépatei, yalo keletepa wisinire ala betą i ape. Take kaae suraalu diaaq yaala sókó fu betale ala mió taaló beterapó.

⁵ Térapa, take diaaq yaala sókó fu betale ala taaróló, mió dią haepaae ai derepalapa kisipa muae. Atétu, diaaq kisipa tiki feteyóló take du betale ala momó yae. Dią ai alatamo initepa, ti ę dią beterepaae wóló diąné dérótú betere sę yalo tokó saalopó.

⁶ Téretei, diaaq du betere alamó yalo i yaaitere fo betą mo wisirapó. Nikolas whjrapené hótu betere kaae diaaqkélé atétu beterapó.

⁷ Mepaae whj me de woséli daapa, ti Dęi Kepe Wisiné kae kae Keriso so whjpaee du betere fo feané wosópóló yae. Whj me de tų wisipaae faai fupa, me sekéi alané sesé depakélé hepée taae faróló wale whjta, Kótó betere kelaalo mo kokój tikimó daale kepaayóló mo ti betaaire ni du wisi nöpóló yalo melaalopó,” yalepó.

Smerna Keriso so whjpaee aseyóló farale fo

⁸ “Smerna be huluamó betó mole Keriso so whj tao sópóló dotonale *ensel-paae* i fo aseyóló falae.

I dere fota, kaae sereteiró kemerale foleteitamoné bete Tale ą mo ti sukáletei, momó kepaayóló betere sekéné dapó.

⁹ Diąpaae kae kae sekéi alarape wou bituraalu, yoleale yóló betere ala yalo tuéretei, doasi

dirii əla wisinaale betə dijané sóró tareteiné, dia doasi néli whi kaae ai betere ape. Mepaae so whi atima Juda fakepó du beteretei kapala fo dapó. Ti atimata, Satan-né fo wosetere fake bituraalu, dia erótú betere fo yalo kisiparapó.

10 Diapaae sekəi ala waairemó wiyaqse yóló, ma fo i dapa wosae. Dia betere ala kaae ke-laairaalu, Satan-né dia mepaae so whi *dipula* beteraalo ai ape. Atéró *dipula* beteró betepa, sekəi ala siré fu bituraalu, naase tamo be dērape kemeyaalopó. Dia dupakélé me əla meipóló, tué tiki tiraté fu betepa, ti atétere whirapemó bóené whi dolóló kemeratere whiñé deratere topo tao su dere kaae, yalo mo ti betere bete melaalo ai ape.

11 Mepaae whi de woséli daapata, kale Dēi Kepe Wisiné Keriso fakerapepaae i dere fo wosópóló yae. Whi me de tū wisipaae faai fəlalemó sesétepakélé, hepée taae faróló wapata, ti atétere whi ə tamoróló sukutere alané doraalo meipó.”

Pergamum Keriso so whipaae aseyóló farale fo

12 “Perkamum be huluamó betó mole Keriso so whi tao sópóló dotonale *ensel-paae* i fo aseyóló falae.

Fosó tamo daale bóe dele sepake tare sekéné dere fo i ape.

13 Dia, Satan-né ama teteróló kaae tare tikimó beteretei yalo kisiparapó. Dia atéró bitutei, yalo doimó du betere ala taaréni, häle yó tarapó. Take yalo ala erótú betale whi Antipas dale alimó, dijané əpaae tué tiki tiratere ala taaréni, häle yó

tawaletei yalo tuérapó. Ti diaṭa, Satan betere be huluamó ai betere ape.

14 Tépatei, diaaq dere mepaae ala yalo keletómó wisiniretei i ape. Diaṭ betó mole kua dolomó, mepaae so whi Balam-né ḥoko yó mótu betale ala kaae du beterapó. Balam-né Balak-paae Israel fake so whi dowi ala yópóló, etéró yae yóló yó melalepó. Balak-né Israel fake so whi kapala kótópaae moma yóló matere əlaró nópu nokole alatamo yópóló, əlisóró fipakalepó.

15 Atétu betere kaae, diaṭ mepaae whírapekélé Nikolas whírapené yó matere ala sya fu beterapó.

16 Térapa, diaaq ai du betere ala taaróló, kisipa tiki feteyóló beta. Diṭtamo ai ala initipa, ti ę diaṭ beterepaae hapale sókó wóló, diaṭ ai ala du betere whírapetamo yalo kólómó sókó wale sepakené bóe daalopó.

17 Mepaae whi de woséli daapata, kale Dei Kepe Wisiné Keriso fakerapepaae du betere fo wosópóló yae. Whi me de tū wisipaae faai fennalemó sesétepakélé, hepée taae faróló wapa, ti atétere whímó yalo hyó muló betere mepaae *mana* o nópóló melaalopó. Téturaalu, kisi doi aseyóló muló betere dei kane fakekélé melaalopó. Ai kane fakemó asere doita, hale mo whiné tué yaalo meitei, ai kane fake sere whiné maaté tué yaalopó.”

Taiyatira Keriso so whípaae aseyóló farale fo

18 “Taiyatira be huluamó betó mole Keriso so whi tao sónpóló, dotonale *ensel-paae* i fo aseyóló falae.

I dere fota, Kótó Naalema ama kele mo si kaae dó taru, hólekekélé kale *brons kapa* siné dóló kasa kasa kaae ere sekéné dapó.

19 Diaaq yaala sókó fole alakélé, diaaq tué tiki tiratere alakélé, yalо doimó mo so whi tao sóró erótú betere alakélé, seké wapatei beléetóró tare alakélé, diaaq mió du betere alané take kaae suraalu yale ala bosene faletei, fea yalо tuérapó.

20 Tépatei, kale so Jesepel ą fópóló mo taketitei hókó faréniyólópó. Ai soné amatei ą Kótóné fo eratere kólo sopó du beterapó. Téturaalu, ama yó matere fonétei, yalо kutó diratere whírape nópu nokole ala yóo, kapala kótópaae momatere qla nópóló alisóró fóo, du beterapó.

21 Ai soné nópu nuku betere ala taaróló, kisipa feteyóló wópóló kaae taté fu betepatei, wéni mo dowqae fu beterapó.

22 Até du betereteiné, ą dele sóró fitere tikimótóró fiyó mulópóló, taae deraalopó. Téturaalu, ątamo nópu nuku betere whírapekélé kale soné atimapaae yó melale dowi ala taaróló, tué tiki feteyóló anitepa, ti atimakélé kale so dere kaae, dele sópóló taae deraalopó.

23 Ai soné ama naale senaalekélé sinópóló, yalо mo ti daalopó. Ai ala depa, Keriso fake so whi feané kilitu, eta, so whiné hosaa tuamó mole alaró tué tikitamo taleyóló, atimané yale alamó mo donotóró tokó matere Tale beterapóló kisipa yaalo ai ape.

24 Dią mepaae Taiyatira be huluamó betó mole Keriso so whi kale soné yó matere fo wosóló sya feni yóo, Satan-né mo apaae derepale kinóló mole ala kisipa sini yóo, ere so whípaae yalо sekéi

ala kae eraalo meipó.

²⁵ Téyaalomeipa, ę wale alimó sókó faasepolól, diaaq ai du betere wisi alatóró hale yó taté fo betae.

²⁶ Whị me de tū wisipaae faai fenalemó, me sekēi alané sesé depakélé, hepée taae faróló, kemene fole kwiamó sókó fupa, ti atétere whị i hae kwiamó betó mole so whị fea teteróló kaae tanópoló, yalo sóró bетeraalopó.

²⁷ Asémó ere fo i ape.

'Topo whiné tatere *aiyon kapa-né* aleale dotótiki taru, haené aleale wuti deraketu dere kaae, yalo bóe whirape ai ala yaalopó,' erapó.

Yalo Ayané ę so whị teteróló kaae tanópoló sóró bетerótú yale kaae, yalokélé dią sóró bетeraaloo ai ape.

²⁸ Atéró sóró bетeratere so whipaae hijka be dęteretamo dęyó tare horekélé, yalo melaalopó.

²⁹ Mepaae so whị me woséli daapata, kale Dei Kepe Wisiné Keriso fakerapepaae i du betere fo wosóló tué muópoló yae," yalepó.

3

Sardis Keriso so whipaae aseyóló farale fo

¹ "Sardis be huluamó betó mole Keriso so whị tao sónpoló dotęyale *ensel-paae* i fo aseyóló falae.

Kótóné węikeró kepe tawóo, węikeró hörerape tawóo, ere whiné dere fo i ape. Diąné du betere ala yalo kolóló kisiparapó. Mepaae so whiné dią kilituraalu, i Keriso faketa, Kótóné ala eraai noke fini, mo doa ketekę bulapóló dukiróturaalu, diaaq doi só kutu beterepó. Téretei dią yalo keletepá sukale whị aqrapó.

2 Dią fire whjrape-ó, turukó horóló betae! Diaaq du betale wisi ala fea sisiraae fóló betə betə beteretei felekemó sukçai dapa, fotokó buóló daayae. Ti noatepae, ę teteróló kaae tare Kótóné keletómó diaaq erótú betere ala mo turó kemeróló, ama muló betere dälemó sókó fenipó.

3 Térapa, dijané take wosóló tuére fo kisipa muae. Ai fo aqmó sukóló bitu, kisipa feteyóló ai fo sya fóló erótú betae. Ę waaire be dę dia kisipani, mokoleyaa yóló betó mupa, ę qlémi nokole whj kaae, sókó waalo ai ape.

4 Téyalotei, diaq Sardis bemó betere whjrape kuamó betə betə so whjné deró betere kuti mo wisiyóló kaae tare tikimó, bólukélé inipó. Ai whjrapeta, dëi kuti deróló etamo kwęyaalopó. Ti noatepae, atima dere ala wisireteiné ai ala yaaire mo súrapó.

5 Whj me de tū wisipaae faai fenalemó, sesé depakélé hepée taae faróló wale whjta, ti u kale so whjné deró betere dëi kuti kaaetóró deraalo ai ape. Ai whjné ama doita, mo titóró betó tare *buk*-mó moletei yálo helekókélé yaalo meipó. Téni, yálo Ayaró ama *ensel*-rapetamoné keletómó daalu, ita yálo whjpoló, yó melaalopó.

6 Mepaae whj de woséli daapa, ti kale Dëi Kepe Wisiné Keriso fakerapepaae du betere fo wosóló tué muópóló yae,” yalepó.

Filadelpia Keriso so whjpaae aseyóló farale fo

7 “Filadelpia be huluamó betó mole Keriso so whj tao sópóló doteýale *ensel*-paae i fo aseyóló falae.

I dere fota mo fo bete Tale dowi ala betąkélé muni, kae betere sekéné dapó. Take betale whị Depit-né ki mió yaló i tare ape. Yaló kinatere tū me whjné tukjyoo, yaló tukwé mulatere tū mené kinoo, enénipó.

8 Diaaq du betere ala yaló kisiparapó. Dia faaire tū yaló ai tukwé muló beterapa kelae. Ai tuta, whị mené kinatere alakélé mo enénipó. Dia fotokó sawa bulutei, yaló fo hale eró tarapó. Térú, mepaae so whjné yaló doi yóló, dia Talené so whié yóló wosetepa, dijané meipó initeretei yaló mo kisiparapó.

9 Mepaae whị atimata, Juda fakepó du betepatei, Juda fake mei, kapala fo du beterapó. Ai so whita, dowi Satan-né fo wosetere fake ai ape. Atima dia beterepaae wóló, diaaq hó aqomó deraapisa fóló fió muluraalu, i so whita Yesuné yaala sókó fole ala mulapó yópóló, dere ala yaló eraalopó.

10 Yaló diapaae sekéi ala wapakélé hale eró tawae yale fo diaaq wosóló eró tawalepó. Téyaleteiné i haemó betó mole so whị fea su sorró kaae keletere seké wale sukamó, diapaae waqsoró yaló sesé yaalopó.

11 E mo felekemó walapó. Bóe dóló teteratere whjné sere topo tao diaaq saairetei, mené saqsoró dijané teteróló kaae tanópóló male qla wisi mo hotowayóló kae tawae.

12 Whị me de tū wisipaae faai fenalemó, sesé depakélé hepée taae faróló wapa, ti atétere whị e teteróló kaae tare Kótóné momatere be hulua eleké su deyaalopó. Atétere seké ą ai be taaróló

fókélé mo yaalomeipó. Ai whjné tikimó e teteróló kaae tare Kótóné doiró ama be hulua doitamo aseyaalopó. Ti ai be hulua doita, kisi Jerusalempó. Ai be huluata, e teteróló kaae tare Kótó betere hepen be taaróló, dorowaalo ai ape. Ai whjné tikimó yalo kisi doikélé aseyaalopó.

13 Mepaae whj de woséli daapa, ti kale Dei Kepe Wisiné Keriso fakerapepaae i dere fo wosóló tué muópóló yae,” yalepó.

Laodisia Keriso so whipaae aseyóló farale fo

14 “Laodisia be huluamó betó mole Keriso so whj tao sópóló dotonale ensel-paae i fo aseyóló falae.

I dere fota, Mo kée, téyópóló yae! dere bete Tale bitu, mo ala yó taruraalu, ama kelale ala i ape yóló häkearóló yó mótu beterapó. Ata, Kótóné aleyóló muló betere əla əla fea teteróló kaae tare sekéné dapa wosae.

15 Diqané du betere alata yalo tuéretei, sirii ala ó supui ala meiyóló, häle tuámó beterapó. Ai tamo ala me taaróló betə alatóró uásóró ti mo wisi wuapó.

16 Ti diqta, supukélé meiyóo, sirikélé meiyóo, yóló hí fale əla kaae epa kilitu, yalo kólómó hamuóló soraae falatere əla kaae soraae faraalo ai ape.

17 Diqané duraalu, ‘Dqata, wisi wisi əla mole néli whj betereteiné mo betə əlakélé yaynipó,’ dua dapó. Téretei, Tale Kótóné diq keletepa, mo sonaalei so whj betepa kilitu, kolerapó du beterapó. Dqata, yolealere alakélé, kele dilikire alakélé tiki daapi häle betere alakélé, epatei, diaaq kisipané wisire nisi dapó.

18 Yalo i dere ma fo wisi wosóló, i sore qlia dijané etamo dupu yae. Siné biliyaletikimó wisiyóló sókó wale *kold kapa* supa, ti dia mo doasi néli whj betaalo ai ape. Dia tiki hąleretei, kinóló dęi kuti sóró bukae. Diaaq kele dilikiretei wisiyópoló, yalo i tare *mula mula* sóró dilae.

19 Yalo yaala sókó fale so whj atima kae kae dowi ala depa kilitu, tu wisipaae fópóló donoróturaalu, yalo atima foné sóró dekésu beterapó. Térapa, yalo diapaae dowi ala taalae du betere fo mopóló, tué tiki feteyóló Tale Kótóné alamó keteké buóló betae.

20 Eta, tu sókó walemó daalu, tu du beterapó. Whj me denétamo yalo dere fo wosóló tu tukutepa, ti e a betere tuapaae wóló, ątamó qlia betamó nóo, ąkélé etamo qlia betamó nóo, yaalo ai ape.

21 E tu wisipaae folemó sekęi alané sesé de-patei, hepée taae faróló, yalo Ayané teteróló kaae tare tikimó ątamó betamó betalepó. Atére kaae, diakélé tu wisipaae fole ala kilitu sesé depatei, hepée taae faróló wapa, ti yalo teteróló kae tare tikimó etamo betamó sóró beteraalopó.

22 Mepaae whj de woséli daapa, ti kale Dęi Kepe Wisiné Keriso fakerapepaae i dere fo feané wosóló tué muópoló yae,” yalepó.

4

Hepen-mó teteróló kaae tare tiki

1 Ai alarape yóló kemetepa kelalemó, hepen be tu tukwę fóló molepó. Atéru, folosóró ukulumó wuti hale kaae yóló fo yale whjnétóró ępaae du-raalu “Yę ipaae holae yalepó. Yę hotopa, ti i

alarape yóló kemene fupa, nalo yaaire ala yało yapaae yó melaalopó,” yalepó.

² Tétepa, mo ai fapotóró Dęi Kepe Wisiné ę fotokoratepa kelalemó, hepen bemó ę daalepaae anóló, teteróló kaae tare topo whı betere *sea* tómó doasi beterepó.

³ Ai seamó betere doasi kolóló, *jasparó kanilian* kanetamoné kasa kasa kaae ere doasi beterepó. Ti ai seké ą betere tikita, sikipa doğuné bopéró beterepó. Ai sikipa doūta, *emerald* kane kasa kasa kaae epa kelalepó.

⁴ Kale teteróló kaae tare doasi betere tiki bopéróló, 24 whı disirape 24 *sea* dokoyóló betó molepó. Ai sekérape atimané deró betere kutita, mo dęi wisinaale deroo, atimané topomókélé teteróló kaae tare doasiné deró betere *kold kapané* aleale topo tao deroo epa kelalepó.

⁵ Ai kale doasi betere tikimó epée fita duraalu, be sapalaa yóo, teteróló kaae tare doasiné kutiró beterepaae anóló, węikeró sę dirirape dó diliki yóo, erepó. Ai sę dirirapeta, Kótóné węikeró keperapepó.

⁶ Atéró kelalemó, kale teteróló kaae tare *sea* mole hosaamó węi kęla wisinaale belerepó. Ai weita, *klas* kasa kasa kaae erepó.

Kale teteróló kaae tare doasi betere tuämó, Kótóné aleale doyró betere ęlarape ai doasi bopéróló betó molepó. Ai kale doyró betere ęlané tikimó hosaapaaekélé sisópaaekélé mo fea keletóró daae molepó.

⁷ Kale doyró betere ęlarapené ere ala i ape. Kolosale ęlata, ti *laiyon* kaae beterepó. Kolosale noma ęla ti hae dukjyaai só kotere *bulmakau* wę

hupu kaae beterepó. Dou noma ti whjné kelepaan kaae daai qla beterepó. Dou ti sikimó sé kotere ba dukaa kaae beterepó.

⁸ Ai doqró qlarape atima dokq fea baase apomiró daalepó. Atimané tikimó ere kaae baase aqrókélé keletóró daae molepó. Ti ai sekérape atima dëtamokélé dikitamokélé etei fo hale yótóró tarapó.

“Mo doasi fotokq bole mo kae betere Tale Kótó
 aq take biteré wóo, miókélé, nalo waaire
 alimókélé ątóró hale betó tawaalopó fo,”
momó du momó du, du betalepó.

⁹ Ai doqró betere qlarape atima kale teteróló kaae tare doasi betere tikimó bitu ama ere doakale doi mole Talepae mo kée yóló dukiratere fo du betepa, kale teteróló kaae tare 24 whj disirapekélé i ala dua dapó. Atima betere searape taaróló, haemó deraapisa fóló mulu, kale teteróló kaae tare doasi betere tikimó mo ti betó tare Talepaae mo kée yóló, aqomó sukqló bitua dapó.

¹⁰ Ai 24 whj disirape atimané deró betere topo tao-rape sókó su yóló, teteróló kaae tare doasi betere tiki felekemó mulóló duraalu,

¹¹ “Dä teteróló kaae tare Tale Kótóo, fea qla naao töró aleyóló muló beterapó.

Aita naao kisipa mole alatóró sya furaalu, kaaró betereteiné takekélé miókélé, atima hale betó tarapó.

Naaø fotokqné ai alarape epa ya doasi doi mulatec alakélé, naao doi hale horatere alakélé, dñé yapaae mo sümó eranérapó,” dua dapó.

5

Bopeyóló muló betere asére sókuró Sipsip hupu maletamomó ere fo

¹ Téró yalo kelalemó, kale teteróló kaae tare doasi ą seamó bitu, betə bopeyóló mole sóku utékélé itékélé aséretei, ama turu naasené tarepó. Ai asé mo whiné kelaqsóró, kinóló wéikeró dirii olané diriróló datekáró betepa kelalepó.

² Atépa, mo doakale fotokó bole *ensel*-né fo fakeyóló duraalu, “I bopeyóló mole asé datekáró betere əlarape mé whiné dāyóló teraanére?” yalepó.

³ Térené ó hepen bemókélé, i haemókélé, hae aqrókélé, ai bopeyóló muló beteretei teraayóo, u tuqmó aseyóló mole fokélé kolóo yaaire whi mo betákókélé bitinipó.

⁴ Kale bopeyóló muló betere əla teraayóo, tuqmó aseyóló muló betere fo kolóo, yaai şure whi mo betákókélé bitinipa kilitu, e dekéné sini wole du betalepó.

⁵ Atétu betalemó, kale whi disirapekó betané ępaae duraalu, “Wolekesé. Juda fake tuqmó wale *Laiyon*-ta, Depit kaayale bete ai walapa kelae. Ai sekéné ama bóe whi dóló teteró betereteiné kale bopeyóló mole asé datekáró betere wéikeró əlarape ama betə súmó tukóló dānérápó,” yalepó.

⁶ Atétepa kelalemó, betə *sipsip* hupu male teteróló kaae tare doasi betere tuqmó daalepó. Ai *sipsip* hupu maleta, whiné daletikimó sukałe nisi erepó. A doasi betere tuq dolomó, kale doqró betere əlaraperó 24 whi disirapetamoné ą bopéróló daae molepó. Ai tuqmó daale

Sipsip hupu malené topomó węikeró sekéró węikeró kelerapetamo daae molepó. Ai sekéró keperapetamota, Kótóné i hae kwiamó betó mole so whjpaae dotonale węikeró keperapepó.

⁷ Ai seké a wóló, kale bopeyóló muló betere asére sóku, kale teteróló kaae tare tikimó betere doasiné turu naasené tapa salepó.

⁸ Kale sekéné asére sóku sóró tapa kilitu, douró betere əlaraperó kale teteróló kaae tare 24 whj disirapetamo atima kale *Sipsip* hupu male daale felekemó deraapisa fóló fió molepó. Ai whjrape atima dokø feané *kita* kaae qla *harp* tawóo *kold kapané* aleale okopoi nukurape tawóo, erepó. Ai nukurape tómó simó bilitepa felé kəlāa wisi wale əlarape belerepó. Ti ai felé kəlāa wisi wale qłata, Kótóné ama so whjpoló kae beteró betere so whjné momatere fopó.

⁹ Téró atimané kisi wole foné duraalu,
“Yata, ai bopeyóló muló betere asére sóku ter-aayaaire mo şurapó.

Ti noatepae, ya dupa sókó fele sameané Kótóné so whj beteraai, kae kae fakekélé, kae kae be fo bole so whjkélé, kae kae tiki daale so whjkélé, kae kae *Gavman*-né teteróló kaae tare so whjkélé, i dosayale fakerape tuqmó mepaae so whj naao sameané dupuralepó.

¹⁰ Naao dupurale so whj atimata, Kótóné teteróló kaae tare aqmó betóo, Kótóné ala eróturaalu moma yóo, yópóló naaotei sóró beteralepó. Atéyale so whj atimané i hae kwia fea teteróló kaae tawaalo ai ape,” yalepó.

11 Téró yálo kelalemó, kale doasi betere *sea* bopéróló douró betere əlarape daayóo, ai sisómó 24 whí disirape daayóo, ai té faróló *ensel*-rape mo ni sóku kaae (100,000,000) wó mulu, i wole fo du betepa wosalepó.

12

“Teteróló kaae tare fotokökélé, mepaae wisi wisi əlakélé, fosó fosói kisipakélé, fotokökélé, doasi doi mole alakélé, ama ere ala wisi hąkearatereteikélé, ama doi sóró horatere alakélé, fea dąné ąpaae eratepa, kale dale *Sipsip* hupu malené mo súmó senérapó,” du betalepó.

13 Téró, Kótóné hepen bemó aleyóló muló betere əlakélé, i hae tómó betó mole əlakélé, hae aqró betó mole əlarapekélé, wéi tuqmó betó mole əlarape feané kóló betapaae touróló i wole fo du betepa yálo wosalepó.

“Kale teteróló kaae tare *seamó* betere sekéró *Sip-sip* hupu maletamo dukiróló hale horatere alakélé,
doasi doi mulatere alakélé, ama ere ala wisi hąkearatere alakélé,

fotokó bole alakélé,
betere dokó fea atimaamopaae eraté fu beterópóló yae!” du betalepó.

14 Atétu betepa, kale douró betere əlarapené duraalu, “Mó kée, téyópóló yae,” fo dekeró yó tawalepó. Atimané ai fo depa, kale 24 whí disirape deraapisa fóló mulu, Talené doi sóró horótú betalepó.

6*Diriróló kinó betere qlarape*

¹ Téró, kale *Sipsip* hupu malené bopeyóló mole as̄ere sóku diriróló kinó betere węikéró əla betə tukóló teraatepa kaae taremó, ai douró betere əlakó betané “Ape!” dere fo be sapalaas dere kaae yalepó.

² Atétepa kelalemó, betə dəi *hos* hupu ə daalepaae anóló mo tumó daalepó. Ai *hos* hupu tómó betere whiné diki tawóo, doasi teteróló kaae tare whiné deratene topo tao mené ə maletei deroo erepó. Atéró deróló, bóe whi dóló torokó falaai mo doakale keteké buló felepó.

³ Kale *Sipsip* hupu malené kolosale noma kinóló datekaró betere əla tukóló dąayalemó, kale kolosale noma betere əlané, “Ape!” yalepó.

⁴ Teró me *hos* hupu sókó wapa kelalemó, mo si mi sonaa kaae erepó. Ai hupu tómó betóló wale whipaae, i haemó mole so whi hosaa muni deyóló dua betere ala fasó sóró, bóe dóló u du i du yópóló, mené fotokó əmō malepó. Téturaalu, əpaae doasi bóe dele separekélé mené melalepó.

⁵ Téró, kale *Sipsip* hupu malené doŋ noma əla tukóló dąayalemó, kale doŋ noma betere əlané duraalu, “Ape!” yalepó. Atétepa kaae taremó, dilikii *hos* hupu wóló ə daalepaae anóló daalu, betə sekę dale sere əla *skel* tarepó.

⁶ Atétepa, yalo wosalemó, kale doŋró betere əlarape kuamó whiné fo kaae yóló duraalu, “ Beta whi betə be dəmō kutó diteremó sere moniné whit o betə *lita* ó *bali* o sore *lita* wuti senérapó.

Térapa, nokole *Olip wel węiró wain węitamo betą doraqsóró hotowaró kaae tawae,*" yalepó.

7 Téró, kale *Sipsip* hupu malené dou kinó betere qli tukóló teraatepa kaae taremó, dou betere olané duraalu, "Ape!" yalepó.

8 Atétepa kelalemó, ę daalepaae anóló betą sini tiki daale *hos* hupu daalepó. Ai *hos* hupu tómota, sukutere ala bete tare whj beterepó. Ai *hos*-né sisómó sukutere ala betepa, ai hupuné kjlimó sukutere so whj betere tiki ama doi *Hedis* wou betalepó. Ai whj tamopaae, hae kwia feamó betóló fale so whj dójpóló fotokó bulalepó. Ti so whj daaireteita, atimaamoné bóe dele sepakenékélé, wote alinékélé, doakale hepo alinékélé, i haemó betó mole syaae kaae olanékélé, dilé kwęyópóló fotokó sumó melalepó. Atéró dilé kuturaalu, douró fake beteretei betą fake duraalu, sore fake beterópóló taaraalopó. I hae kwia feamó betóló fale so whj atéró dilé kwęyóló kemerae, yóló fotokó sumó matepa tarepó.

9 Téró kale *Sipsip* hupu malené apo kinó betere qli tukóló teraatepa kaae taremó, momatere kapo daale aqmó keperape betó mupa kelalepó. Ai keperapeta, Kótóné fo yó matere alaró Yesu Keriso etei kaae Talepóló yó matere alatamo deremó, mepaae whjné dale keperapó.

10 Ai sekérape atimané fo fake yóló duraalu, "Mo fo fjanuraalu betere bete tale bitu, fea ala teteróló kaae tare Tale-ó, i haemó betó mole so whjné dowi alaró dą duraalu sókó farale sameatamomó tale yóló kwia melaaire be dę wópóló meteró felimó kaae tawóló betaaloé?" yalepó.

11 Atéró atima dokó feamó deróló sókó fatere dei kuti melóló duraalu, “Dią betą kutó diratere norape atimakélé mené dópoló sawa kaae tawae. Ti noatepae, i dosqayale daaire whı̄rape fea sumó dóló kemeréni teópó,” yalepó.

12 Yało kaae taremó, apomiró datekaró betere əla tukóló teraayalepó. Atéró teraateremó, doakale bao yóló, suka mo ti diliki yóo, wélikélé mo samea betqae fo erepó.

13 Samó daae mole hørerapekélé, doakale beséné nose du hara torokó derótú dere kaae torokó deralepó.

14 Sata, asetera sóku bopetu dere kaae bopeté fóló alune felepó. Hae kwia feamó daae mole hasi fosórapekélé, węiné tukóló bopéró betere haerapekélé, daale tiki taaróló, kae tikipaae daane felepó.

15 Hae kwia fea teteróló kaae tare topo whı̄rapekélé, atima betale sirimó betaaire naalerapekélé, diki tare whı̄rape teteróló kaae tare topo whı̄rapekélé, néli whı̄rapekélé, bóe dele fotokó bole whı̄rapekélé, wae sóró beteratere whı̄rapekélé, koleaané betó mole whı̄kélé, kapo dolopaae hyó muni fóo, kapo beléli dolopaae hyó muni fóo yalepó.

16 Atima atéró fóló bituraalu, hasi fosópaaekélé, kapo fakepaaekélé duraalu, “Kolokó dorowouraalu dą təiyane dere ape. Ti noatepae, teteróló kaae tare tikimó betere sekéné kelepaaró *Sipsip* hupu maaletamoné fopaae bole alatamo dąné kelaqsóró kinae.

17 Ti noatepa meipó. Atimaamóné doakale fopaae butu kwia matere be dę ai sókó wale

ape. Atétere be dəmó de daanére? Mo daayókélé enénipa wiyae,” du betalepó.

7

144,000 so whị sirirale fo

¹ Ai ala yóló kılıpaae i douṛó hae kwiamó douṛó *ensel* dokö yóló daapa kelalepó. Atéró daalu, haepaaekélé, doasi węi kęlapaaekélé, besé tiki waqsóró, atima dokö feané sesétu beterepó.

²⁻³ Atéró, *ensel* me kae suka hoteró ę daalepaae wou betepa kelalepó. Ai *ensel*-né mo ti betere Kótóné siriró betere qla tarepó. Ai *ensel*-né haekélé, węi kęlakélé, doraaire fotokö bole douṛó *ensel*-rapepaae fo fakeyóló duraalu, “Kótóné kutó diratere so whịnē kutirimó siripi eraaipa, hae tikikélé, węi kęlakélé, nirapekélé, hapale doréni kaae tawae,” yalepó.

⁴ Ai sirirale so whị dosąatepa yalo wosaletei i ape. 144,000 so whịta, Israel fakerapetórótipó.

⁵⁻⁸ Juda fake dosąayóló sirirale so whị dokö sóró touróturaalu 12,000-rópó.

Ruben-né fake touróturaalu 12,000,
 Kad-né fake touróturaalu 12,000,
 Aser-né fake touróturaalu 12,000,
 Naptaliné fake touróturaalu 12,000,
 Manasené fake touróturaalu 12,000,
 Simeon-né fake touróturaalu 12,000,
 Lipainé fake touróturaalu 12,000,
 Isakar-né fake touróturaalu 12,000,
 Sepulun-né fake touróturaalu 12,000,
 Josep-né fake touróturaalu 12,000,
 Benjamin-né fake touróturaalu 12,000-rópó.

So whị hale ọla kaae dẹi kuti deróló daae mole fo

⁹ Ai ala yóló kemetepa kese faralemó, so whị mo hale ọla kaae daae molepó. Ai daae mole so whịta, betà be huluamó maaté wenipó. Kae kae Gavman-né teteróló kaae tare so whịkélé, kae kae tiki daale so whịkélé, kae kae be fo bole so whịkélé, kae kae fake so whịkélé, kale teteróló kaae tare tikimó mole searó *Sipsip* hupu male-tamo betere hosamó daae mupa kelalepó. Atéró daae mulu, dẹi deróló sókó fatere kutirape deróo, olóu dàgarape tawóo erepó.

¹⁰ Téró, ai daae mole so whịnē doasi fo fakeyóló duraalu,

“Teteróló kaae tare seamó betere Kótóró *Sipsip* hupu maletamoné dà mo ti aluyaqsóró tao su betere beteta, mo atimaamotórótipó,” yalepó.

¹¹ Ai daae mole *ensel*-rape fea, teteróló kaae tare doasi betere tikikélé, kale whị disirapekélé, kale doṣrō betere ọlarapekélé, bopéróló daae molepó. Teteróló kaae tare doasi betere *sea* molepaae fetée fóló, Kótó betere aomó deraapisa fóló fió mulu duraalu,

¹² “Mo dapó.

Téyópóló yae! yóló, hale sóró horatere alakélé,
 mo dẹi ala wisikélé, tué tiki fosó fosó yóló
 dotoróę fole alakélé,
 mo kée du betere alakélé,
 doakale doi mulópóló du betere alakélé,
 fea ala yaaire fotokọ sụmó bole alakélé
 dà teteróló kaae tare Kótópaae betere dokọ fea yó
 tanópóló yae.
 Mo kée. Téyópóló yae!” du betalepó.

13 Téró, kale teteróló kaae diliki yó mole whị disirapekó betané ępaae woseturaalu, “I dei folo kuti deró betere so whịrape-a, demaaté? Mopaae wale so whịé?” yóló wosalepó.

14 Ti fo depa yálo ępaae tokó mótu duraalu, “Doa whị-ó, naao ai tuére ape,” depa, kale sekéné ępaae duraalu, “I daae mole so whị atimata, doasi sekéi ala hález beleté waleteiné atima deró betere kutikélé *Sipsip* hupu male sameané fokale tikimó mo dē ai erapa kelere?

15 Atéyale tikimó,

Teteróló kaae tare Kótó ama seamó betepa, atima ą beterepaae kese anóló bitu, ama momatere bemó mole ala dętamokélé, dikitamokélé, hález erótú beterapó. Até du betepa, teteróló kaae tare doasi ą betere tikimó bituraalu, ama atima wisiyóló beterópóló, kuti be ténótú betaalopó.

16 Atéru, wote dere alaró węi nokole dere alatamo momó kae yaalomei ai ape.

Suka supunékélé, mo hález supunékélé atimané tiki mo doraalomeipó.

17 Ti noatepae, teteróló kaae tare doasi betere tuámó daale *Sipsip* hupu maleta, hupu kaae tare whjné dere kaae, atima mo wisi yóló kaae tarapó.

Atima dape sóró mo ti betere bete tuámó wó tare węi nópóló ąlisóró faalo ai ape.

Atéró betepa, Kótóné atima kelemó dorowou betere wole kaape fea helekóló kópuraalopó,’ ” yalepó.

8*Węike diriróló kinó betere qli tukóló teraayale
fo*

¹ Téró, kale *Sipsip* hupu malené kinó betere węike qli tukóló teraayalemó, ó hepen bemó fo mo sawakélé ini, hąle hipa fi betepa suka kele 30-minit kemeyalepó.

² Atépa kelalemó, Kótó betere felekemó daae mole węikeró *ensel*-rapepaae ukulumó wuti betą betą yóló melalepó.

³ Atéró kelalemó, me *ensel*-né *kold kapané* aleale okopoi nuku tarepó. Ai nuku tómota, felé kęlaa wale fetera kaae qli belerótua dapó. Ai qli só wóló, simó sukłaa daróló momatere tikimó daapa, si keletómó biliratepa felé kęlaa wisi wale qli mené ąpaae mo dekéró malepó. Ai felé kęlaa wale ąlaró Talené kae beteró betere so whjné dere momatamo touróló, doasi betere *sea* molepaae anóló, *kold kapané* aleale momatere tikimó, Talepaae melaai sóró walepó.

⁴ Téró, kale felé kęlaa wisi sukuli kaae, *ensel*-né naase taaróló, Kótó beterepaae holalepó.

⁵ Téró, kale *ensel*-né okopoi nuku taruraalu, kale momatere tikimó duku betere si kelerape kąae sóró nuku fąanóló, i haepaae taae deralepó. Téyalemó, epée fitąa yóo, doasi be sapala dorowóo, bao doasi yóo yalepó.

Kale węikeró ukulumó wutirapené haleraletei

⁶ Węikeró *ensel*-rape ukulumó wuti haleraai donoróló daae molepó.

⁷ Kale kolosale *ensel*-né ama ukulumó wuti haleralemó, hali *ais* kane kaae alée fóló dorowóo,

simiró sameatamo hosekéyóló dorowóo, yalepó. Atéyaleteiné hae kwia sore moletei betä siné duku-raalu, tamo hae kwia hale muni felepó. Ni-rapekélé atétóró yalepó. Nerapeta, fea siné doló sukulaa dalepó.

⁸ Téró, kale kolosale noma *ensel-né* ama ukulumó wuti haleralemó, doasi hasi fosó kaae qla siné doló kuló di wéi kēla tópaae taae deralepó. Atéyalemó, ai wéi kēla sore maanetei, tamo hale belene furaalu, betä samea alée felepó.

⁹ Wéi kēla tuamó sore betere qla fake betä dóló sukunóturaalu tamo betepa taaralepo. Doasi wéi tómó kotere nukukélé tamo mupa taalóturaalu betä fake doralepó.

¹⁰ Téró, dou noma *ensel-né* ama ukulumó wuti haleralemó, sámó daale doasi hore betä i haepaae si kaae dukulé dorowóló, doasi fole wéiró ąmale wéitamo tópaae dorowalepó. Atéyale tikimó, sore fake maanetei betä fake doróturaalu, tamo taaralepó.

¹¹ Ai dorowale hörené doita, Hakesąapó. Ai hakesąare wéirape nale tikimó, mo dekéró so whj sisiraae felepó.

¹² Téró, kale dou *ensel-né* ama ukulumó wuti haleralemó, suka ke sore fake dëretei, betä fake dalemó dilikiyalepó. Hörekélé, wéliékélé atétóró yalepó. Be dëtamokélé tamo fake dëpatei, betä fake dilikiyóo, dikitamokélé, tamo fake sawa dëpatei, betä fake mo ti diliki yóo yalepó.

¹³ Téró, yaló kaae tapatei, betä dukaa ó sa tuamó sé kutu bitu fo fakeyóló duraalu, “Kale hale bitjí fale sore *ensel-né* ukulumó wuti haletepá, i haemó betó mole so whjpaae sekéi ala waairemó mo

doasi, ‘Wió yae! Wió yae!’ I haemó betó mole so whjrape-ó, diaq mo wió yae!” du betalepó.

9

¹ Téró, kale apo *ensel*-né ama ukulumó wuti haleralemó, take ó sámó i haepaae tokó dorowale horepaae mo apaae derepale wosono dolo tü ki mené apaae matepa kelalepó.

² Téró, ai sekéné mo apaae derepale wosono dolo tukiyalemó, kutó néli bilitepa, hotere sukuli kaae sokalepó. Atéró holale sukuliné sukaró satamo kinóló, be mo dilikiyalepó.

³ Téró ai sukuli dolomó, ero nusurape haepaae dorowalepó. Atimané whj tukó nukupa dotopo deretei, tq serekené tukó nukupa dere kaae yópóló, mené q doasi fotokó melalepó.

⁴ Ai erorapepaae i fo yóló mulalepó. “I haemó yó mole nerape ó mepaae ere əlarape ó nirape momókó doraqse. I hae kwiamó betere atima kutirimó Kótóné siri erénire so whj maaté tukó nae,” yóló mulalepó.

⁵ Ai ero nusupaae melale fotokota, so whj mo ti sukópóló tukó néni, doasi dele sóró kaketu beterópóló, aporó wéliémó tuqmó turukóló nukulé fu betae. Atétepa, dere dotopota, tq serekené tukó nukupa, dere kaae yaalopó.

⁶ Atétere suksamó, so whj fea sukqaitere tü kekjalotei, sukulere ala kelaaołomeipó. Atima mo ti sukulée deté fu betaalotei, ai tuqmó sukulere ala mo muaalomeipó.

⁷ Téró, kale ero nusurape kelalemó, bóe dèle faaираalu, *hos* hupurape donoróló biture kaae erepó. Atimané topomóta, kale teteróló kaae

tare doasiné deró betere *kold kapané aleale topo tao kaae deroo*, atimané kelepaakélé mo whjné kelepaan kaae daayoo erepó.

⁸ Téró kale ero nusurapené topo nikikélé, sorapené niki kaae daayoo, atimané sekékélé *laiyonné seké kaae daayoo epa kelalepó*.

⁹ Atimané bopémó yale sene waqsóró, *aiyon kapa* wase kaae dakeró beterepó. Atima burá furaalu dere sépi haleta, *hos hupuraperó* atimané siyóló só kotere qlatamo bóe daai furaalu, dere diri fake hale kaae yalepó.

¹⁰ Atima disalené whj tukó nukupa dere dotopota, tq serekené tukó nukupa dere kaae dapó. Atimané so whj tukó nukuraalu, fē dée daalatere dotopomó kaketé fu betepatei, wélié aporó kemeyaaloipó.

¹¹ Atima teteróló kaae tare topo whjta, mo apaae derepale wosono dolomó betere *ensel* daalapó. Ai *ensel*-né ama doi Hibru foné Apadonipó. Krik foné Apoliyonipó.

¹² Folosóró waaire sekémó, wió yae yale ala kemeyalepó. Tépatei, tamo waai hale mulapó.

¹³ Téró kale apomi *ensel*-né ama ukulumó wuti haleralemó, Kótó betere felekemó *kold kapané aleale momatere tiki kwia dokomó daaté fale sekérapemó sókó wale fota*, mo whjné dere fo kaae depa wosalepó.

¹⁴ Atéró yale foné kale ukulumó wuti tare apomi *ensel-paae* duraalu, “Kale doasi Yupretis fole wéimó dokóló muló betere doyró *ensel*-rape hale fópóló sókó daalae,” yalepó.

¹⁵ Atima ai doyró *ensel*-rapeta, ba fomokélé,

wéliémokélé, be dêmokélé, sukakelemókélé, mo tukóló mulóló donoró betere be dêmótóró i hae kwiamó betó mole so whị sore fake beteretei, betə fake dópóló dotonalepó.

¹⁶ Atéró, bóe daai kale *hos* hupu tómó betóló fele whírape fea, dokó sóró touróturaalu, 200 milion-pó (200,000,000) depa wosalepó.

¹⁷ Yalo nokenaró dere kaaené i ala epa kelalepó. Kale *hos* hupu tómó betó mole whírape atima bopémó sere bóe wase mo si kele kaae sonaa yóo, mepaae sukutə yóo, mepaae ti *sulpa* kaae, whé yóo, erepó. Ai *hos* hupuné topota, mo *laiyonné* topo kaae daalepó. Ai hupurapené kólómó, simiró sukulitamokélé, si dokole kane *sulpa*-kélé atimané kólómó sókó walepó.

¹⁸ Ai sore əlarape atimané kólómó sókó wouraalu, i haemó betó mole so whị sore fake beteretei tamo taaróló, betə fake dóló kemeralepó.

¹⁹ Ai *hos* hupurape atimané fotokta, kólóró disaletamomó bulapó. Atimané disalerape mo wuli tiki kaae daalu, ama disale kwiamó topo daalapó. Ainé so whị tukó nukupa, doasi dele sua dapó.

²⁰ Kale whị dele əlané dóló mepaae taarale so whị atima naasené aleale kapala kótópaae tué tiki tiratere ala taaréni, hale yó tarepó. Ti ai kapala kótórapeta, *kold kapanékélé*, *silpa kapakélé*, *brons kapanékélé*, mo kaponékélé, ninékélé, aleyóló daaló betepatei, atima kotere ala ó, wosetere ala ó, keletere alamo dumipó.

²¹ Atimané whị dele alakélé, kae kae hosó fokélé, nópu nokole alakélé, əlémi nokole alakélé fea taaróló kisipa feteni, hale yó tarepó.

10

Asere sóku belekqa male doasi fotokø bole ensel-né dqae faróló tare fo

¹ Téró, me doasi fotokø bole *ensel* hepen be taaróló, i haepaae dorowou betepa yalo kelalepó. Ai sekéné ama kutita, mo səkotóró deroo, ama topo tó sikimó sikipa dou filipaa yoo, ama kelepaakélé, mo suka də kaae yoo, ama hōleke tamokélé, doasi ni tikimó si dukutere kaae dó tawoo erepó.

² Ai sekéné ama naasené belekqamale asere sóku dqae faróló tarepó. Ama turu hōleke doasi wəi kəla tómó daaloo, fə hōleke hae tómó daaloo epa kelalepó.

³ Atéru, ai sekéné ama dere fo faketa, *laiyonné* keteré kaae yalepó. Ama atéró fo faketeremó, wəikeró be sapalaané whjné fo kaae depa wosalepó.

⁴ Atéró wəikeró be sapalaané yale fo yalo asə yaai yalemó, ó hepen bemó sókó wale foné du-raalu, “Kale wəikeró be sapalaané yale fo asəni kinae,” yalepó.

⁵ Take me hōleke wəi kəla tómó daaloo, me hōleke hae tómó daaloo, epa kelale *ensel-né* ama turu naase ó hepen-paae horó beterepó.

⁶ Atéru, sərō hepen-tamokélé, haekélé, wəi kelakélé, ai sore tikimó ere ala ó mole olatamo, fea aleyale mo ti betó tare Talené doi yóló malotu du-raalu, “Kaae taté fole ala momó kae yaalomeipó.”

⁷ Tépatei, nalo kale wəike *ensel-né* ama ukulumó wuti hale yaaire be də teópa kaae taru, i ala yaalopó. Kótóné kinóló mole ala i ape yóló

ama kutó diratere kóló whı̄rapepaae deté wale fo dokonóturaalu, mo eróló kemeraalopó,” yalepó.

⁸ Téró, take hepen bemó sókó wapa wosale fonétei ępaae momó duraalu, “Kale węi kęlaró haetamomó hó daaló betere *ensel*-né dąae faróló tare asèrente sóku sene fae,” yalepó.

⁹ Atétepa, ę kale *ensel* daalepaae fóló, naao ai tare asèrente sóku kwia sawakó ęmale melaaloé yóló wosalepó. Tétepa ępaae duraalu, “Tao sóró nae. Atéró nukupa, naao kolómota, meke fę felé kaae yaalotei, depe tuämó feléni doyaalopó,” yalepó.

¹⁰ Atétepa, kale asèrente sóku sawatamo ama naasené tapa, yálo tao sóró nalemó, kolómó meke fę felé kaae yaletei, depe tuäpaae biti durupuraalu, yálo depe mo doyalepó.

¹¹ Téró, ępaae duraalu, “Kae kae tiki daale so whı̄kélé, kae kae *Gavman*-né teteróló kaae tare so whı̄paaekélé, kae kae be fo buó mole so whı̄paaekélé, kae kae teteróló kaae tare topo whı̄rapepaaekélé, mo so whı̄paaekélé, Kótóné eraaire ala i ape yóló, momó yó melae,” yalepó.

11

Kótóné yaaire ala i ape yóló yó matere whı̄ taméne yale ala

¹ Téró, dąle sere ąla kaae, kape siki mené ępaae melóló duraalu, “Yá fóló, Kótópaae momatere beró Talepaae simó sukulaa dalatere tikitamo dąle sene fae. Téturaalu, ai be tuämó touróló bitu, Kótóné doi sóró horótú betere so whı̄kélé dokó sae,” yalepó.

² Tépatei, kale momatere be bolaare tipi tuq betä däle saqse. Ti noatepae, ai belata, Juda meire fake so whjmó meló betereteinépó. Kótóné ama mo kae tene be hulua wisinaale Juda meire fakené folokoleróló, hqko kutu betepatei, 42 wélié kemeyaalopó.

³ Téró, yalo du betere ala yó matere whj tamo yalo fotoko matepa, atimaamo dekemó deratere yei kuti deróló, Kótóné diapaae dere fo i ape, yóló yó maté kutu betepa, 1,260 be drape kemeyaalopó.

⁴ Ti ai seké tamota, i hae kwia fea teteróló kaae tare Tale betere felekemó daale *Olip* ni tamo kaae daayoo, sá diri tamo kaae daayoo erapó.

⁵ Mepaae whj denétamo atimaamo doraai du betepa, ti atimaamoné kqolómó sókó wale siné atima dó sóró mo ti aluraalopó. Mepaae whj dené ai seké tamo doraai kisipa mutepa, ti atimané ai dere alamó atimatei suqalo ai ape.

⁶ Kale seké tamoné bole fotoko etérópó. Kótóné atimaamopaae dere fo mo so whipaae yó matere be dêmó, hali waqsóró kinaaire fotokökélé sumó bolepó. I haemó belere wçikélé samea alée faloo, yaaire fotokökélé sumó buoo, erepó. I haemó betó mole so whipaae kae kae dowi sekéi alarape atimaamoné hëkesere be dêmó sumó eranérapó.

⁷ Atimaamoné kelale ala yó maté fóló kemerateremó, mo a dolopaae derepale wosono dolomó betere dowi syaae kaae qla sókó huturaalu, bôe dóló atimaamo teteróló mo ti sukópóló daalo ai ape.

⁸ Téró, ai seké tamoné tiki doasi doi mole be hulua tû hąkeamó muaalopó. Ai be huluamótóró

atimaamo teteróló kaae tare Tale filipaa ni tómó oleróló dalepó. Ai be huluapaae dó faróló, Sodom beró Isip haetamo kaaepó.

⁹ Atimaamoné tiki atéró häle mupa, kae kae tiki daale so whjnékélé, kae kae fake so whjkélé, kae kae be fo bole so whjnékélé, kae kae *Gavman*-né teteróló kaae tare so whjnékélé, sore be dę kemeyóló dou be dęné suka tuämó kęleta yópólópa douraqse.

¹⁰ I hae kwia feamó betóló fale so whjné duraalu, “Atimaamo Kótóné kıló whj bitu, dą dóló susupurótú betale seké tamo ti mulapa kelae yóló doka doka yaalopó. Téturaalu mo kée yóló, atimasisi wisi wisi qla u mótu i mótu du betaalopó,” yalepó.

¹¹ Tétu betaalotei, sore be dę kemeyóló dou be dęné suka tuämó daapa, Kótó betemó sókó wale fomo atimaamoné tiki tuapaae bitj derepaalopó. Téturaalu, kale seké tamo turukó holóló daane hotere kilitu, kale so whj atima winé sukóló diri furu furu yalepó.

¹² Atéró turukó holóló daapa, ó hepen bemó atimaamopaae fo fake yóló duraalu, “Ipaae hola!” deremó, atimaamoné bőe whjrabené kaae dilikiyó mupatei, hepen-paae huturaalu, sako dolomó buó deyalepó.

¹³ Até yale sukakelemótóró doasi bao duraalu, naase tamо be hulua eretei betj kolokó doropuraalu, aporó kemeyóló, me naase doujró be hulua fake häle erepó. Ai bao yaleteiné be kąaturaalu, doló kemerale so whj fea dokj sóró touróturaalu 7,000 so whjpó. Até deremó, dini hąsókó fele so

whị atima winé sukutu, ó hepen bemó betere Kótó mo daalapóló doi sóró horótú betalepó.

¹⁴ Kale kolosale noma wió yae yale sekę wóló kemeyaletei, doų noma wió yae yale sekę betą mo felekemó waalo ai ape.

Węike dakeróló ukulumó wuti hale yaletei

¹⁵ Téró, kale węike *ensel*-né ama ukulumó wuti haleralemó, ó hepen bemó atimané doasi fo fakeyóló duraalu,

“Take i hae mené teteróló kaae taretei, fasó sóró mió dą teteróló kaae tare Taleró ama so whị teteróló kaae tare whị Kerisotamoné teteróló kaae tarapó.

Ai sekéné ama kaae tare ala kemeni, hale yó awaałopó,” yalepó.

¹⁶⁻¹⁷ Téró Kótó felekemó betere 24 whị disirape, atima teteróló kaae taru betere *sea* taaróló, haemó deraapisa fóló mulu Kótóné doi sóró horóló duraalu,

“Mo doasi fotokö bole Tale Kótóo, yata take bitiré wóló, miókélé hale betereteiné dąné yapaae mo kée dapó.

Ti noatepae, naao doasi bole fotokoné teteróló kaae tare ala kaae salepó.

¹⁸ I hae kwia feamó betó mole so whjné fopaae butu betepa, naao fopaae bole ala sókó walepó.

Sukale so whjkélé, naao kutó diratere kóló whjrapekélé, naao kae beteró betere so whjkélé, yapaae wiyló naao doi sóró horótú betere so whjkélé, mepaae doi munire so whị ó doi mole so whị fea tale

yóló kwia melaaire be dę sókó wóló i mole ape.

Ai be dęmótóró i hae dorótú betere so whıkéle kwia melóló, doraalopó,” yalepó.

¹⁹ Atéyale kılıpaae Kótóné hepen-mó tene momatere be tu tukwé fóló molepó. Atépa kelalemó, ai be tuämó ama so whı̄ tao saalopóló, mo dirii fo aseyóló muló betere *bokis* molepó. Téru, epée fitşa yóo, be sə kili kili yóo, doasi sapala dorowóo, bao doasi yóo, *ais* kaporó doasi besé tikitamo dorowóo yalepó.

12

Dowi wuli disóró betä sotamoné yale ala

¹ Mo doasi bete mole ala yaairemó, me alapaae dó faróló hepen-mó epa kelale ala wisinaale i ape. Betä soné ama deró betere kutita, ti mo sukatóróti deróo, ama hó aqmó wélié daayóo, 12 hörerape ama topo tao deróo, epa kelalepó.

² Téró kale soné ama ere naale ulongétepa saairaalu, kakóló sisó nuku beterepó.

³ Téró kale dere kaae, hepen-mó me alapaae dó faaróló depa kelaletei me i ape. Sonaai wuli doasi disó kaae betepa kelalepó. Ama topo węikeró daayóo, seké naase tamо daayóo, węikeró topo rapemó doasi teteróló kaae tare topo whjné deratere topo tao kaae deróo, yó molepó.

⁴ Ai sekéné ama disale fépo yaletikimó, sámó daae mole hörerape tamо fake hęle daapatei, betä fake haepaae torokó dorowalepó. Atéró, kale soné ere naale seretamotóró tao sóró nó deraairaalu, mo felekemó melaa yóló beterepó.

5 Atépatei, kale soné naale só mulalepó. Ai naalenéta, *aiyon kapa* fake nópulu tawóló daalu, i hae kwia kae kaemó betóló fale so whị ama teteróló kaae tawaalopó. Kale soné ama naale seretamotóróti mo hapale Kótóné tao sóró ama teteróló kaae tare doasi betere tikimó ątamo betamó titiyóló beteralepó.

6 Téró kale so ą whıkélé bitini, hale wópu mole haepaae botokó felepó. Ai haeta, kale so ą naale detepa, 1,260 be dę tuqmó mené ą wisiyóló kaae tawópóló, Kótóné tukóló mulale tikipó.

7 Atéró, ó hepen bemó doakale bóe du betalepó. Maikel-né ama *ensel-rape* ipaae kąayóo, kale disó kaae wuliné ama *ensel-rape* upaae kąayóo, yóló bóe du betalepó.

8 Téyaletei, Maikel-ró ama *ensel-rapetamoné* fotokoné kale disó kaae wuliró ama *ensel-rapetamo* doló teteróló hepen-mó betere alakélé mo ti kemeralepó.

9 Atéró, kale disó kaae wuli i haepaae sóró taae deralepó. Ai wulita, mo taketi bitiré walepó. Ama doita, bóe dele dowi kepe ó Satan-pó. Ai sekénétóró, i hae kwia feamó betó mole so whị, dowi tupaae ąlisóró fu beterepó. Ai sekéró ama *ensel-rapetamo* i haepaae taae deralepó.

10 Téró, hepen bemó etei fo fakeyóló depa wosalepó.

“Dą teteróló kaae tare Kótóné tao sere alakélé, fotokó bole alakélé, ama so whị teteróló kaae tare alakélé, ama sóró beteró betere whị Kerisoné teteróló kaae tare alakélé, mió wóló mulapó.

Ti noatepae, betere dokö Kótóné keletómó dąné ne norape dętamokélé, dikitamokélé só derótü betere seké ąkélé sóró taae deró beterapó.

11 Kale *Sipsip* hupu malené samearó Talené atimané betere bete tuąpaae erótü betere alatamo hąkeamó yó mótu betalepó.

Atétu beteremó, atima dupakélé wiyló taaréni, Kótóné ala betą hąle eraté fu betaleteiné, ne norapetamo bóe du betale seké mo ti dóló tęteralepó.

12 Atéremó, hepen be tuąmó betó mole whị dią mo kée yóló hajnē sinitu betae.

Tépatei, ą hepen be taaróló diątamo haepaae bitị dorowaleteiné dią haemó betó mole so whı́rō doasi węi kęla tuąmó betere so whı́tamо dią fea 'Wió fo du betae!'

Ti noatepae, ai sekéné ama yaaire ala doa be dəmō yaalo meipóló kisipa mutu, ą doasi fopaae butapó," yalepó.

13 Kale dowi disó kaae wuli ą i haepaae sóró taae deró betepa kisipa mutu, kale naale deale so daai sya felepó.

14 Ai so ą bitị fópóló, Talené taketi donoróló muló betere whı́kélé bitini, hąle wópu mole tikipaae sé fópóló, doakale dukaané baase tamo ą melalepó. Atéró fóló betepa, wuliné ą me ala yaqsóró mepaae whı́rapené ą mo wisiyóló kaae taté fóló, ba fo sorené doū ba fo tuąmó tukóló kemerópóló malepó.

15 Kale so atéró fupa, ą só fópóló dowi wuliné ama kólómó doasi fotoköi węi tiki siriyó analepó.

16 Atéyalemó, kale so tao suraalu, haenétei kóló hásóró holóló, ai wéi tiki nó deralepó.

17 Atéteremó, disóné kale sotamo mo doakale fopaae buturaalu, ai soné ama mepaae naale senaaletamo bóe daai felepó. Ti aita, Kótóné ama yae yóló muló betere foró, Yesuné ama yale alatamo mopóló erótú betere naale senaaleta-mopó.

18 Téró, kale disó kaae wuli ą fóló, wéi fókumó daalepó.

13

Doasi wéi këla tuqmó sókó holale syaae kaae qla

1 Téró ai wéi këla tuqmó syaae kaae qla sókó hotepa kelalemó, topo wéikeró daayóo, sekérapekélé naase tamo daayóo, erepó. Ai sekérape tómó teteróló kaae tare doasiné deratere topo taorape deró beterepó. Ai toporape dokomó Kótó faletere doirape aşeyóló dakerótua yó molepó.

2 Ai syaae kaae qlata, mo *lepat* kaae aqroutei, ama hóleke ti *beané* hóleke kaae daayóo, kólókélé, *laiyonné* kóló kaae daayóo erepó. Téró, kale wuli disóné fotokökélé, ama teteróló kaae tare alakélé, fea ala yópóló, sóró beteró betere alakélé, ai kale wéimó sókó holale olapaae malepó.

3 Ai kale syaae kaae olané toporapekó betamó, mo ti sukunei tq daayaletei, momó duniyale siri mupa kelalepó. Atére ala kilitu i hae kwia feamó betó mole so whj feané “Haió” yóló siraturaalu, kale syaae kaae olané ama dere alapaae tué tiki tiróló sya felepó.

4 Ai kale disó kaae wuliné kale syaae kaae olané doasi fotokoi ala yópóló sóró daalatere ala kolóló, so whj feané ai kale disó kilituraalu, “Ąta mo doa Taletóró,” h̄itipó yóló, atima ą daale aqmó sukóló bituraalu, ama doi hale horalepó. Atétu yale kaae, “I kale w̄emó sókó horale syaae kaae qlatamo de sure? Ątamo mené bōe dele alakélé mo enénipó,” yóló dukirótú betalepó.

5 Téró, ai kale syaae kaae olané bopé fake dere fokélé, Kótó faletere fokélé, so whj teteróló kaae tare alakélé, yópóló mené ą fotokó s̄umó melalepó. Ai seké ą ai ala yópóló sóró beteratepa, eraté fu bituraalu, 42 w̄elié tuamó eróló kemerópóló t̄e melalepó.

6 Ama kólómó dere foné Kótó eratere fokélé, Kótóné doi h̄oko eróló faletere fokélé, Kótóné ama hepen bemó ątamo betere wh̄irape faletere forapekélé du betalepó.

7 Téturaalu, Kótóné atima dowi ala kemeróló kae beteró betere so wh̄itamo bōe daairaalu, ketekę buló só deraaitepa seséni, ama yaaire ala betā yópóló taalalepó. Kae kae fakekélé, kae kae tiki daae mole so wh̄ikélé, kae kae be fo bole so wh̄ikélé, teteróló kaae dilikiyó mole hae kwiara-pekélé, mo fea ama teteróló kaae tanópóló mené ąpaae fotokó malepó.

8 I hae kwia feamó betó mole so wh̄iné, kale syaae kaae ąla aqmó sukóló bitu, “Yata Talepó,” du betaalo ai ape. Ti atimata, kale *sipsip* hupu malené mo ti betó tare *buk-mó* doi asenire so wh̄ipó. Ti ai *Sipsip* hupu maleta, i hae kwia keké naapatei, dópólópó yóló muló betere hupu malepó.

9 Mepaae whị de woséli daapata, ti i dere fo wosóló tué muópóló yae.

10 Whị me detamo bóe duraalu, wae sóró *dipula* beteraalopóló tukóló muló betepa, ti mo atetóró yaalopó.

Whị me de bóe whjné bóe dele sepakené dópólópó yóló muló betepa, ti mo sepakenétóró daalopó.

Até yaairemó, Kótóné kae beteró betere so whipaae sekéi alarape wapakélé, haepaae derepéni, diriyóló bitu, Talené ama ala betə ketekə buóló eró tawae.

Hae tuqmó sókó holale syaae kaae qla

11 Téró yalo kelalemó, hae dolomó syaae kaae qla me sókó horalepó. Ai sekéné ama topomóta, *Sipsip* hupu malené seké kaae daalutei, ama dere fo wosalemó, kale wuli disóné fo kaae yalepó.

12 Kale haemó sókó horale syaae kaae olapaae folosóró wéimó sókó horale sekéné ama teteróló kaae tare ala melalepó. Atétepa, nalo wale sekéné ama teteróló kaae taru, kale folosóró wale sekéné doi eróturaalu, i haemó betó mole so whị feané kale suk̄itei tokóló doasi siri mole seképaae Tale-ó, yóló doi sóró horópóló sētu betalepó.

13 Ai kale sekéné amatei mo doakale kae kelemei alarape eróturaalu, so whị feané keletómó sikélé ó hepen be taaróló i haepaae dorowópóló erótua yalepó.

14 Kale folosóró wale sekéné doi doasi mulópóló mené ą fotokö sumó matepa, kae kae kelemei alarape erótua betalepó. Téturaalu, i hae kwiamó betó mole so whị fea dilikóló kópaae falatua

yalepó. Téró, kale haemó sókó holale sekéné i haemó betó mole so whipaae duraalu, sepake daayale tikimó doasi siri mole sekéné ama doi doasi muópóló, ama aso suróló aleale əla daalae, yóló mulalepó.

¹⁵ Téró, kale folosóró wale seké suróló aleale olané fo yópóló, fomo bulaaire fotokó mené haeró sókó holale seképaae malepó. Atépa, i hae kwiamó betó mole so whjné ai asopaae, Tale-ó yóló doi sóró horénitere so whj dópóló, haemó sókó horale sekéné fotokó sumó bulalepó.

¹⁶ Ai sekéné, doasi doi mole whj ó doi munire whipaaekélé, néli whj ó yoleale whipaaekélé, hale koleaané betó mole whj ó wae sóró kutó diratere whipaaekélé, atimané turu naasemó ó kutirimó siri erópóló yae yóló so whj feapaae sęyalepó.

¹⁷ Ai siritamo munipa, ti əla dupu dere alakélé, ó dotonatere alakélé, mo yaalo meipó. Ti ai srita, kale syaae kaae olané ama doi ó ama doipaae fó faróló ere *nambapó*.

¹⁸ Ti etei alata, mo hale whjné tuéyaalo meitei, mo tué tiki fosó fosó yóló dotoróę fale whjné betá sumó taleyóló bete tuénérapó. Whj me detamo, ama tué tiki fosópa, ti kale syaae kaae olané *namba* taleyóló bete tuénérapó. Ti ai *nambata*, mo whjné *namba*-pó. Ai sekéné ama *nambata* 666-pó.

14

*Sipsip hupu maleró 144,000 so whjrapetamoné
yaleala*

¹ Téró yálo kelalemó, ę daale felekepaae anóló Saion hasí fosómó kale *Sipsip hupu* male daapa

kelalepó. Aimó 144,000 whı̄rakekélé, atima betamó daae molepó. Ai whı̄rape atimané kutirimota, kale hupu malené doikélén, Alimané doikélén asęyóló dakeró beterepó.

² Téró yalo wosalemó, hepen bemó sókó wale haleta, węi dou kąatu dere hu kaaeró be sapalaan dorowale hale kaaetamo depa wosalepó. Meta, *kita* kaae əlarapené dere hale kaae depa wosalepó.

³ Téró, u kale whı̄rape atimané kale teteróló kaae tare doasi betere tikipaaekélé, a bopéróló betó mole douró betere əlarapepaaekélé, whı̄ disirapepaaekélé, kese anóló daae muluraalu, kae kisi wole fo du betalepó. Ai wole fota, hale mo whı̄jné tué yóló enénipó. I haemó dowi kwia saqsóró Kótóné tao sóró dupurale 144,000 whı̄rapené betä tué yóló enérapó.

⁴ Ti ai daae mole whı̄rapeta, sorapetamo folokolei ala initu detere kaae, i haemó mole alatamo hosekénire whı̄rapepó. Ti noatepae, atimané betere ala folokole yaqsóró ó me alatamo hoseké yaqsóró mo hotowayóló kaae tawaleteinépó. Ti ai whı̄rapeta, *Sipsip* hupu malené dere ala sya fóló erótú beterapó. Ai whı̄rake atimata, hale mo so whı̄ kuamó betó mupa, dupuróló Kótóró *Sipsip* hupu maletamopaae kale kutómó folosóró үlumé dere ola, Talepaae hale matere kaae yóló melale 144,000 whı̄rapepó.

⁵ Atimata, kapala fo sawakélé muniru, me hąsókó fole alakélé inire whı̄rapepó.

Sore ensel-rapené yale ala

6 Téró yálo kelalemó, *ensel* me kae ó sámó sé kutu betepa kelalepó. Ai sekénéta, mo titóróti hález betó tawaaire kisi fo wisi, i hae kwia feamó betó mole so whípaae yó melaairaalu, tarepó. Ti ai fota, betá fake so whípaae maaté yó melaaí mei, kae kae *Gavman*-né teteróló kaae tare so whípaaekélé, kae kae fake so whípaaekélé, kae kae be fo bole so whípaaekélé, kae kae tiki daae mole so whírapepaaekélé, yó melaaire fo wisipó.

7 Téró ama fo fake yóló duraalu, “Kótópaae winé sukuturaalu, ama doi betá doasi doi muópóló erae. Ti noatepae, ama fo tokótamo yóló tale-turaalu, kwia melaaire suka kele i sókó wale ape. Térapa, ą aqmó sukóló bituraalu, ‘Aya Tale doasi-ó,’ yóló, ama doi betá sóró horótú betae. Ti amata, hepen beró sàtamokélé, haekélé, doasi wéi kélakélé, fole wéirapekélé aleyóló muló betereteinépó,” yalepó.

8 Ai fo yale *ensel* folosóró fi tikimó, *ensel* me kae nalo sya fu bitu duraalu, “Kolokóló dorowóló a mole ape. Doakale doi mole Babilon be hulua kolokóló dorowóló mulapó. Ti ai nópu nokole so Babilon-néta, ama nópu nokole alané aleale keyaa fole *wain* wéi hae kwia kae kaemó betó mole so whí feané nópóló melótua yale so, mió kolokó dorowóló ai mole ape,” yalepó.

9-10 Téró kale dere kaae, ai *ensel*-tamo fi tikimó, *ensel* me kae sya fu fo fakeyóló duraalu, “Mepaae whí detamo, kale syaae kaae əlapaae ó ama aso kaae əlapaae, ‘Doa Tale-ó,’ yóló aqmó sukóló bitu, atima kutirimó ó naasemó, ai əlané siri eró betere whírape ama doakale fopaae buló kwia matere wéi nópóló melaalo ai ape. Ai *wain* wéi mo

wéitamo hoseké ini, mo *wain* wéitóró Kótóné fopaae butu kwia melaairetei, wutimó tepeyóló mulapó.

¹¹ Atéró atima duku bituraalu, hotu betere sukulita, mo häle holótóró tawaalopó. So whj de kale syaae kae qlaró ama aso kaae qlatamoné, doi sóró horoo, ama doi mole siri sóo, ere so whj atima dëtamo ó dilikitamokélé, sña nóló betere ala mo yaalomeipó,” yalepó.

¹² Kótóné kae beteró betere so whjné, ama yae yóló muló betere fo aqmó sukóló bitu, Yesuné ala eraté fu betaalopó. Ai tuamó i kale bope yale sekei alarape wapakélé, haepaae doropóló taaréni, häle beleté fu betereteiné ai ala mo sumó eranérapó.

¹³ Téró, hepen bemó i fo depa yalo wosalepó. “I fo aşeyae. Mo mió kaae sóró Taletamo betamó betere so whj sukutepa, ti atima Talené mo wisiró beterapó,” yalepó. Kale Dëi Kepe Wisiné duraalu, “Mo dapó. Ti atimané depe tukó wei ala du beteretei taaróló, sña nóló bituraalu, atimané yale alamó dupu saaire ala felekemó yaalo ai ape,” yalepó.

Haemó yó mole ola ʉlumétepa turukóló saairetei

¹⁴ Téró yalo kelalemó, e daalepaae anóló mo dëi sako tómó, whjné naalema kaae betepa kelalepó. Ama topomó, teteróló kaae tare doasiné deró betere *kold kapané* aleale topo tao deró bituraalu, ama naasené ola ʉlumétepa turukó suatere hekemée wei fosói sepake tarepó.

¹⁵ Tépa, me *ensel* momatere bemó sókó wóló, kale sako tómó betere seképaae fo fakeyóló duraalu, “Naaō tare sepakené kale ʉlumére qlarape

turukóló sae. Ti noatepae, mió ola ʉlumépa saaire be dę i sókó wale ape,” yalepó.

16 Tétepa, kale sekéné tare sepakené i haemó ʉlumé yó mole ɻalarape fea felesé yóló turukó salepó.

17 Téró, me *ensel-nékélé*, hekemée wei sepake fosói tawóló, hepen-mó tene momatere bemó sókó walepó.

18 Atépa, Talepaae matere ola sukylaa dalatere tikimó si kaae tare *ensel* sókó wóló, kale sepake tare *ensel-paae* fo fakeyóló duraalu, “Naao ai tare sepake fosóné i haemó yó mole *wain* képi durape ʉlumérapa, sepemó tukóló siré kwęae,” yalepó.

19 Tétepa, kale *ensel-né* ama sepakené i haemó yó mole *wain* képi du felesé yóló turukó siré kwęyóló, kale képi du dötore doasi tikipaae taae derale fae. Ti kale képi du dötore tikita, Kótóné ama fopaae bole ala kwia melaairaalu, dötu betere tikipó.

20 Doasi be hulua aqró *wain* węi dötore tikipaae taae deratepa, atimané t̄ēya t̄ēya yaletikimó, samea doasi sókó felepó. Atéró sókó fele sameata, węi kaae dukulé holóló, *hos* hupuné fālo aqmó depa sale dąleta, 300 kilomita süpó.

15

*Węikeró ensel-rapené węikeró doasi sekęi
alarape tapa kelaletei*

1 Téró yålō kelalemó, hepen bemó mo doasi bete mole ala wisinaale yaairemó dere ala epa kelalepó. Ai kale kelale alata, i ape. Węikeró *ensel-rape* dokó mo kemeróturaalu so wh̄i feapaae dowi sekęi ala melaaire węikeró tapa kelalepó.

Ai kemeróturaalu dere fota, ti Kótóné ama fopaae buóló kwia melaaire alarape mo ti kemeróturaalu, i wéikeró alarapené kemeraalopó.

² Téró yało kelalemó, *klas-ró* sitamo hosekéróló aleale wéi këla kaae belerepó. Ai wéi fóku démota, so whí mo fea hale qla kaae daae mupa kelalepó. Ti aimó daae mole so whíta, kale syaae kaae əlaró à suróló aleale asotamokélé, ama doimó sere *namba-kélé*, ai alarapetamo bóe dóló teteróló wale so whípó.

³ Kótóné ai daae mole so whípaae male *kita* kaae əlarape taruraalu, Kótóné kutó diratere whí Moses-ró kale *Sipsip* hupu maletamo dolanóló du betale wole fo i ape.

“Mo doasi fotoko bole Tale Kótóo, naao du betere alata, mo doasi sira yaai dere ala du beterapó.

Take keké nale alimó kaae sóró bitiré waleteikélé, mió i alimó bitiré faaireteikélé, teteróló kaae tare Tale-ó, yata, naao ere alatóró sya furaalu, mo dono taletu beterapó.

⁴ Tale-ó, whí me de yapaae winé sukutu, naao ere alamó naao doi doasi muaalomeipóló de?

Betä whíkélé ya kaae bitini, yata dowi alakélé muni, mo kae betere Talepó.

Kae kae hae kwiamó betó mole so whí ya beterepaae wóló, ya aomó sukóló bitu, Doa Tale-ó yóló dukirótú betaalo ai ape.

Ti noatepae, naao mo donoyóló taletu betere alarape take hiróló mualetei, mió so whí feané kolópóló häkeamó muló beterapó,” yalepó.

5 Ai alarape yóló kemetepa kelalemó, ó hepenmó momatere be tū tukwé fóló molepó. Ai momatere beta, Kótóné ama so whj̄ tao saalopóló dirii fo muló betere kuti bepó.

6 Téró kelalemó, kale węikeró *ensel*-rape atimané węikeró sek̄ei alarape tawóló ai momatere bemó sókó walepó. Atimané deró betere kutita, mo dę tekée fóló kasa kasai *linen* kuti deróo, *kold kapané* dokale to atimané deró betere kuti teteróló bopemó sóo, epa kelalepó.

7 Téró, kale dojró betere əlarapekó betané kale węikeró *ensel*-rapepaae *kold kapané* aleale węikeró okopoi nukurape dokoralepó. Ai nukurapemó, mo t̄i betó tare Kótóné ama kwia melaaire fopaae butere ala fayóló molepó.

8 Kótóné ama ere ala wisinaale hąkearatere alaró ama doasi fotokotamoné momatere be dolomó sukuli kaaróló fəaneteiné, whj̄ fókélé mo enénipó. Kale węikeró *ensel*-rapené tare węikeró dowi sek̄ei alarape melóló kemenipatei, ai be dolopaae folo hapale honénipó.

16

Kótóné fopaae bole ala belere okopoi nukurape

1 Téró yalo wosalemó, momatere bemó sókó wale foné kale węikeró *ensel*-rapepaae fo fakeyóló duraalu, “Kótóné fopaae buluraalu kwia melaaire ala okopoi nukumó beleróló diaaq ai taretei, haepaae sunée derale fae,” yalepó.

2 Ai fo depa, kale kolosale *ensel* fóló ama tare okopoi nukumó belere əla sóró fóló, haepaae sunée deralemó, kale syaae kaae əlané siri eróló,

ama aso aqmó sukóló betó mole so whjné tikimó, dotopo yóló mo doasi dele su betaaire sonaalei humu fulu deralepó.

³ Téró kolosale noma *ensel-né* ama tare okopoi nukumó belere qla doasi wēi kēlapaae sunée deralemó, kale wēi mo sameatóró alée felepó. Ai sameata, mo ti sukāle whjné samea kaae hōkoloipó. Até yaletikimó, wēi kēla tuqmó betó mole olaraperó ere olarapetamo mo fea sisiraae felepó.

⁴ Téró, kale dou noma *ensel-né* ama tare okopoi nukumó belere qla, doasi fole wēiró ąmale wēirapetamopaae sunée deralemó, samea alée felepó.

⁵ Téró yalo wosalemó, kale doasi fole wēirape kaae tare *ensel-né* duraalu,
“Naaao taletere alata, mo donotóró tale yóló kwia materetei mo wisirapó.

Ti noatepae, yata takekélé betoo, miókélé betoo iru, dowi ala mo betakélé munire Tale beterapó.

Térú, fo tokótamo yóló tale yóló kwia matere alata, mo donoyólótóróti ai yale ape.

⁶ Ti noatepae, naao kae beteró betere so whjró naao fo eratere kóló whjrapetamo dale kwia tokó móituraalu ai sókó fele samea nöpóló materetei, mo donorapó,” yalepó.

⁷ Téró yalo wosalemó, Talepaae moma yóló simó sukūlaa dalatere tikimó etei fo yalepó.

“Mo doakale fotokó bole Tale Kótó-ó, yata mo fotóró bulu, naao tale yóló kwia matere alakélé mo donotóró dapó,” yalepó.

8 Téró, kale doū *ensel-né* ama tare okopoi nukumó belere əla suka betepaae sunée deralemó, siné so whī dolo baalu sorokó faaire fotokó mené súmó melalepó.

9 Atéró dokole si supuné atima tiki turó baalu sorokó felepó. Até dere supumó, Kótóné doi doróló ə eratere fo du beterepó. Atimapaae atei kaae susupui ala eratepatei, atimané du betere dowi ala taaróló, tué tiki fetenipó. Téruraalu, Kótóné doi doasi muópóló eraaire alakélé hóyóló, dowqae fu betalepó.

10 Kale apo *ensel-né* ama tare okopoi nukumó belere əla, kale syaae kaae əlané teteróló kaae tare tikimó sunée deralemó, ai hae kwia fea dilikiyó felepó. So whī supumó atéró kakutu bitu, atimané hapetei turukóló nuku betalepó.

11 Atimané tikimó daae mole humu dotoporó siné dale deteraatamomó kakutu bituraalu, hepen bemó betere Kótóné doi doróló, tekani fo du betalepó. Tétu, atimané yale dowi ala taaróló tué tiki feteyóló betaalo hóyóló, dowi ala yaaitei dowqae fu betalepó.

12 Kale apomi *ensel-né* ama tare okopoi nukumó belere əla doasi fole Yupretis weipaae sunée deralemó, kale suka hoterepaaeróló teteróló kaae dilikiyó mole topo whirape waaire tū mulóturaalu, kale wēi tiki dikalepó.

13 Téró yalo kelalemó, sore dowi keperape sepéerape kaae beterepó. Ai dowi kepe atima, me wuli disóné kólómó sókó wóo, me syaae kaae əlané kólómó sókó wóo, me Kótóné fopóló kapala fo yó matere whiné kólómó sókó wóo, yalepó.

14 Ti ai keperapeta, kae kae kelemei alarape erótú betere sekérapepó. Doa fotokó bole Tale Kótóné ama tukóló muló betere doasi be dëmó, Taletamo bóe daaire whírape mei yaqsóró, i hae kwia feamó teteróló kaae dilikiyó mole topo whírapepaae bóe daalopa ape yóló, dape siré kutu beterapó.

15 “Térapa eta, qlémi nokole whí kaae waalo ai ape! Atéyaalopa, whí me de noke fió muni turukó holóló bitu, ama deratere kuti ą betere tikimótóróti muló beta. Atétere whí ą Talené wisiró beterapóló hajné sukåló ai ape.

Ti noa yaqsóró mei, ama tiki daapi hale furaalu hale yaqsóró dapó,” yalepó.

16 Téró, atima fóló kale topo whírape dape siré kwęyóló, Israel fake so whjné Hibru foné doi muló betere, Armakedon haepaae tourále walepó.

17 Téró kale węike *ensel-né* ama tare okopoi nukumó belere qla sà tó tuämó sunée deralemó, kale momatere be tuämó teteróló kaae tare doasi betere tikimó fo fakeyóló duraalu, “Mió ai kemeyale ape!” yalepó.

18 Ai fo yalemó, epée fitqa yóo, be sà kili kili yóo, doasi sapala dorowóo, mo doasi bao yóo, yalepó. Take i haemó betale so whjné etei kaae bao depa mo kilinipó.

19 Ai bao duraalu, kale doasi be hulua tekeyóló sore fake daane fóo, i hae kwia feamó t̄ mole doasi be huluarapekélé kolokóló doropóo, yalepó. Kótóné kale doasi doi mole Babilon tué muturaalu, ama dowi fopaae bole *wain* wéi wutimó tepeyóló, kale so nòpóló melalepó.

20 Węiné bopéróló daae mole hae kwia fea daani, alu yó molepó. Doasi daae mole hasi fosórapekélé kelalemó daani, aluyó molepó.

21 Ó sámó doasi *ais* kapo du kaaené whırape t̄ēya yaai dorowalepó. Ai dorowale *ais* kanerape seké d̄aleta, 50 kilogram-pó. Atimapaae atei mo dowi sek̄ei ala erateremó, Kótó eróló tekani fo du betalepó.

17

Syaae kaae qla tómó betere somó yale fo

1 Téró, kale w̄eikeró okopoi nuku tare *ensel-rapekó* bet̄a ę beterepaae wóló duraalu, “Kale w̄eirape tómó betere doasi doi mole nópu nokole soné dere alamó, kwia melaairetei yálo yapaae yó melaalopa ape.

2 Ai sota, i hae kwia fea t̄eteróló kaae tare topo whırapetamo nópu nuku betalepó. Téró, kale soné i hae kwiamó betó mole so whıkkélé, nópu nokole *wain* w̄ei melale tikimó topo doyóló keyaa fu betalepó,” yalepó.

3 Téró, ę kale D̄ei Kepe Wisi tuámó betepa, *ensel-né* so whıkkélé bitini h̄ale kópu k̄aae fi tikipaae beleyóló sóró felepó. Aimó bituraalu kelalemó, bet̄a so mo sonaai syaae kaae qla tómó beterepó. Ai syaae kaae qlané ama tiki turó, Kótó aqratere doirape asęyó bopéróo, w̄eikeró toporape daayóo, naase tamо sek̄rape daayóo, epa kelalepó.

4 Kale soné ama kutita, mo sonaairó sukut̄itamo deróo, ama aure qlarapekélé, *kold kapané alealeteiné* h̄ore h̄ore yóo, mo doasi *moniné* sere kasa kasai kaneró du dui

meleketamo sóo, erepó. Ama naasené tare *kold kapané aleale wuti dolomó kelaalokélé mo sonaalei ɔlaraperó ama nópu nokole alané bólutamo deyóló fānó beterepó.*

⁵ Ama kinóló mole doi kutirimó aséretei i ape.

DOASI BABILON-TA, NÓPU NUKU BETERE SORAPERÓ I
HAEMÓ MOLE KELAALO MO SONAALEI
ALARAPETAMONÉ HAMAPÓ.

⁶ Téró yalo kelalemó, Kótóné ama kae beteró betere so whj atimakótei, mepaae Yesuné yale ala i ape yóló yó melateremó dale so whjné samea naletikimó kale so ą topo doyóló keyaa fu beterepó. Atétere ala kolóló, ę sira yale súpó.

⁷ Atétepa, kale *ensel-né epaae duraalu*, “Yá noatepa siratu bitute? Ai wéikeró topo daayóo, naase tamо seké daayóo, ere syaae kaae ɔlaró ama sisó tómó betere sotamoné kinóló mole ala bete yalo yapaae häkearóló yó matapa wosae.

⁸ Naao kelale syaae kaae ɔlata, take betaletei, mió bitinipó. Tépatei, take mo apaae derepale wosono dolomó sókó holóló, ą doraai däle muló betere tikipaae faalo ai ape. Mepaae so whj i haemó bitu, atimané doi take keké nale alimótei mo ti betere *buk-mó munipó*. Atére so whjné kale syaae kaae ɔla kilituraalu, doasi sira yaalopó. Ti noatepae, take ą betepa koloo, mió bitini alu yóo, nalo momó sókó wóo dereteinépó.

⁹ Naao ai kelale alata, mo kisipa tiki fosó fosýóló dotoróę fale whjné betä bete tokóló kolóló tuénérapó. Kale wéikeró toporapeta, ti kale soné ama ero dée daalóló betere wéikeró hae drapepó.

¹⁰ Me beteta, ti kale teteróló kaae tare wéikeró

doasi topo whı̄rapepó. Ai węikeró whı̄rapekó, aporó whı̄rape atimané teteróló kaae tare ala kemeyalepó. Até yóló betą whı̄nē teteróló kaae tare ala betą hąle erapó. Atépa, nalo me whı̄ wouraalu, ama teteróló kaae tare ala sawa su kamó maaté kaae tawaalopó.

11 Ai kale syaae kaae qla take betaletei, mió bitinipó. Ąta kale teteróló kaae tare węikeró doasi topo whı̄apekótei, ąkélé atimatamo touróturaalu bokówaleropó. Ai węikeró topo whı̄rapetamo betamó beteretei, ą doraai tukóló muló betere alapaae fu beterapó.

12 Nao kelale naase tamo sekérapené beteta, naase tamo teteróló kaae tawaaire doasi topo whı̄rapepó. Ti mió atimané teteróló kaae tawaaire ala sini, téyopó. Take atima doasi doi muópóló mené sóró beteraalopó. Atéró sóró beteratepa, kale syaae kaae qlatamo betą bitu, sawa su kamó teteróló kaae tawaalopó.

13 Atima fea mo betą kisipatóró muóló, kale syaae kaae qlapaae naaotóró kaae tawae yóló, fotokóró teteróló kaae tare alatamo melaalopó.

14 Ai fakerape atima touyóló kale *Sipsip* hupu maletamo bóe daalopó. Téyalotei, kale *Sipsip* hupu malené atimatei dóló teteraalopó. Ti noatepae, ąta i haemó betó mole talerape teteróló kaae tare Tale betoo, mepaae hae kwia teteróló kaae tare topo whı̄rape teteróló kaae tare topo whı̄ betoo, erapó. Atéró, ą sya fóló ama ala eró tare so whı̄ta, ti ątamo betamó betaalopó. Atimata, ama ape yóló sókó su yóló, kae beteró betere so whı̄pó,” yalepó.

15 Téró, kale *ensel*-né ępaae duraalu, “Kale nópu nokole so betere węirapené beteta, i ape. Kae kae tiki daae mole so whjékélé, kae kae touró betere fakekélé, kae kae *Gavman*-né teteróló kaae tare so whjékélé, kae kae be fo bole so whjékélé mo fea tómó, ai so ą beterapó.

16 Kale syaae kaae ǫlaró naase tamo sekérapetamoné kale nópu nokole so hóróló, bóe daalopó. Atéturaalu, ama kuti fea sorokóló taae faróló tiki daapi hález betepa, ama tiki mi fea sorokóló nóló diri hález simó sukúlaa dópóló biliraalopó.

17 Ti noatepae, kale naase tamo sekérape atima fea fo dokóló betą tué mutu, atima teteróló kaae tare fotokó kale syaae kaae ǫlapaae melaalopó. Até yaaire alata, Kótóné ama eraalopó yóló muló betere fo dokonótú mo erópóló, atima tuapaae bulaalopó.

18 Naaø ai kelale sota, i haemó betó mole topo whjírape teteróló kaae tare doasi doi mole be hu-luapó,” yalepó.

18

Babilon kolokóló derepele fo

1 Ai ala yóló kemetepa, me *ensel* hepen bemó dorowou betepa kelalepó. Ai sekéné, fea ala ama teteróló kaae tawóló beterópóló, mené ą sóró beteró beterapó. A tuamó ere kokoné sini dę wisinaale i hae kwia feapaae dęralepó.

2 Téró, kale sekéné mo doasi fo fakeyóló fotokiné duraalu,

“Ai kolokó dorowóló mole ape! Kale doasi doi mole be hulua Babilon kolokóló dorowóló mulapó.

Ti ai sota, dowi keperape betere be alée fóo, mepaae kae kae dowi keperaperó hókolo yóló kelaalo mo sonaalei barapetamo, betere tiki alée fóo erapó.

³ Ti noa betené mei, hae kwia kae kaemó betó mole so whj̄ ai soné ama nópu nokole ala tokóló yateiné *wain* węi nóló, keyaa fu dere kaae du betalepó.

I hae kwiamó betó mole so whj̄ teteróló kaae tare topo whj̄rapekélé, kale sotamo nópu nukua yalepó.

Ai soné ama doasi nélire alané, i hae kwiamó qla qla dotonóló duputu betere so whj̄né *moni* mo dekéró siré feleteiné néli whj̄ betalepó,” yalepó.

⁴ Téró hepen bemó me i fo depa wosalepó. “Yalo so whj̄-ó, ai sotamo betere so whj̄ kua dolomó beteretei taaróló sókó ape.

Ama du betere dowi alarape diąpaae tokó melóturaalu, ama saaire dowi sek̄ei alarape diąkélé saqsórópa, taaróló ape.

⁵ Ti noatepae, ai soné Kótóné yóló muló betere fo tikale dowi ala muté holóló, hepen bepaae sókó horapó.

Atéremó, melaaire dowi kwia Kótóné keteréni, kisipa hâle yó tarapó.

⁶ Kale soné ama melatua yale węi ąpaae tokó mótu, ama male sų tómó me beleróló ątei nópóló melae.

7 Kale so ą doasi doi mulapóló, wisi wisi qla dekeró nuku betale sútóró, susupui alaró dekené sukulere alatamo sópóló melae.

Ama tué tiki tuämó bopé fake dere ala bulu, ‘Eta, mo doasi teteróló kaae tare topo so betereteiné ę wulia so betepapakó woletere ala enénipóló,’ kisipa mutu beterapó.

8 Atéreteiné, mo betä su kamó ama sópóló däle muló betere sek̄ei alarape hásokó feni, mo saalo ai ape.

Ai alarapeta, i ape. Sukulere alakélé, dekené sukuluraalu wole yaaire alakélé, wotené sukulere alakélé, tiki siné dóló sukulaa dokole alakélé, ai ala fea mo amatóró saalo ai ape.

Ti noatepae, ai somó dowi kwia melaaire Tale Kótóta, mo doasi fotokö bole bete Talepó,” yalepó.

9 Ai sotamo nópu nokole ala yóo, ama wisi wisi qla sóo, du betere teteróló kaae tare topo whírapené ai kale so dukuraalu, hotere sukul kelalepó. Atétepa, atima kale so dekené sukló woletu betaalopó.

10 Kale so atéró duku bitu, susupu sóró kaketu betere alamó, atima wituraalu, tika mo umó daae mulu, i fo yaalopó.

“Mo doa wió! Doasi doi mole be hulua-ó, wió yae!
Doasi fotokö bole be hulua Babilon, ya doráalopóló tukóló muló betere alata, betä sukakelemótóró mo ti doróló ai kemeyale ape.”

11 I hae kwia feamó qla qla dotonóló duputua yale whírapené kale so dokole kolóló, dekené

sukuturaalu, moló-u yaalopó. Ti noatepae, atimané əla əlarape take yale kaae whírapené momó kae duputimipó.

12-13 Atimané atéró dotonótú betere əla əlarape i ape. *Kold kapa, silpa kapa, doasi moni* sere kasa kasai kanerape, meleke kaae, du dui əla, *linen* kuti wisinaale, sukutai kuti, *silk* kuti, sonaai kutikélé, fetera kaae əla *sitron* nikélé, hupu sekéné aleale kae kae əlakélé, doasi *moni* sere nikélé, *brons kapa, aiyon kapa*, be tētere kane fake wisinaalekélé, *sinamon* fetera kaae əlaró mepaae kae kae fetera kaae əlatamokélé, simó bilitepa felé kəlaa wale ni sekaé kaae əla mura ni fékélé, *frenkensense* ni fékélé, *wain* wéikélé, *Olip* ni duné aleale *welkélé*, *flawa* wisinaaleró *whittamokélé*, *bulmakau* hupuró *sipsip* huputamokélé, *hos* hupuró ama siyóló só kotere əlatamokélé, wae sóró kutó diratere so whíró hale mo betere so whítamoné tikiró asotamokélé dupu yaalopó.

14 Atimané i fo yaalopó. “Naao senée du betale ni du mo ti aluyalepó. Naao wisi wisi əlaró néli butukutu betale ala wisinaaletamo aluyaleteiné momó kae kelaalomeipó.”

15 Téró, ai kale dosayayale əla əlarape dotonóló néli botokó fu betale whírapé atima kale so doasi susupu sóró kaketu betere alamó, atima wituraalu, tumó daae mulu, dekéné sukóló fakeyóló etei wole fo yaalopó.

16 “Doasi wió yae! Doi mole doasi be hulua-ó, ya tuámó betó mole so whíné aure əla əlarape i ape. *Linen* kuti wisinaalekélé, sukutai kuti, sonaai, *kold kapa, doasi moni* sere

kaporó du dui melekerapetamoné au wisinaale yóló néli whị betaletei, mió wió yae.

17 Doasi *moni* sere wisi wisi ọla fea haleke su kamótóró doyóló ai kemeyale ape.

Doasi wẹi nuku só kotere so whikélé, ai nukumó kotere so whikélé, nuku tuamó kutó ditere so whikélé, *moni* saaire kutó ditere so whikélé, mo fea tumó kese anóló daae muaalopó.”

18 Kale so dukuraalu hotere sukuli kolóló, atimané i fo yaalopó. “Atei kaae doi mole doasi be hulua wisinaleta, me kae mei, mo betatóró tēnapó,”

19 Atétepa, dekené sukuturaalu, atima hae diyóló, etei wole fakeyóló du betaalopó.

“Wió! Doasi doi mole be hulua-ó, wé! naao teyae.

Ai soné doasi wẹi nuku talerape atima *moniné* doasi néli whị beteralepó.

Téyale sotei, haleke su kamó ą mo ti doyalepó.

20 Ó hepen bemó betó mole doasirape-ó, ai sopaae eratere alamó dią hajné sukutu betae.

Kótóné dowi ala kemeróló kae beterale so whikélé, *aposel* whırapekélé, Kótóné fo eratere kóló whırapekélé, hajné sukutu betae.

Ti noatepae, ai soné diapaae erale sekéi alamó, kwia Kótóné ąpaae tokó melalepóló, dią hajné sukutu betae.”

21 Téró, doasi fotokó bole *ensel*-né mo doasi kane fake tao sóró doasi wẹi kela tópaae taae deróló duraalu,

“I doasi kane taae derótú dere kaae, kale doi mole Babilon be hulua kolokó dorowóló, mo ti doratere be, momó kae tēyalomeipó.

22 Ya tuamó *kita* kaae qliané halekélé, wole fokélé, fó wutiné haleró *kapané* aleale ukulumó wutiné haletamo momó kae wosaalomeipó.

Be tetera ala ó nuku wisiratere ala ó kae kae fosó fosótter whírapo mo feata, Babilon ya tuamó mo kolokélé yaalomeipó.

Whiti o du deraketuraalu, kane fakené halekélé, momó kae wosaalomeipó.

23 Kale *lamp* sáné dero tu beteretei, momó kae deraalomeipó.

Soró whítamo dokóló qla deturaalu, hékese detere fo momó kaae wosaalomeipó.

Nao qla dotonóló duputua dere whírapeta, i haemó doasi doi mole whírapetó.

Nao isi whjné dere alané kae kae *Gavman*-né teteróló kaae tare aqomó betó mole so whjkélé, fea kópaae ålisoró fu betalepó.

24 Kale so tuamó, Kótóné fo eratere kqlo whírapekélé,

Kótóné ama kaae beteró betere so whjkélé, bóené mepaae i haemó betó mole so whj dale sameakélé q tuamó mupa kelalepó," yalepó.

19

Talené doi hale sóró horópoló yae!

¹ Ai ala yóló kemetepa wosalemó, ó hepen bemó so whj mo hale qla kaae wó muluraalu fo tiki whaa du betalepó. Atéró duraalu,

"Talené doi hale sóró horae.

Mo ti aluyaçsóró tao sere alakélé, ama ere alané doasi doi mole alakélé, fotokó doasi

bole alakélé, bete Tale dạné Aya Kótó ątórótipó.

Ti noatepae, ama taleyóló só deratere ala hoko ini, mo alatóró sya furaalu, dono taletua dapó.

² Atéturaalu, kale doasi doi mole nópu nokole soné ama du betale alané i haemó betó mole so whị kópaae faróló doralepó. Até yale alamó, Kótóné ama kutó diratere whírape dóló sókó fale sameamó kwia tokó malepó,” yalepó.

³ Téró atimané momómo fo fakeyóló duraalu,
“Talené doi hale sóró horae,

Kale so duku bituraalu hotere sukuli tukókélé ini, häle holótóróti tarapó,” yalepó.

⁴ Ai fo deremó, kale 24 whị disiraperó kale dojró betere əlarapetamo kale teteróló kaae tare doasi betere tikimó deraapisa fóló fió mulu fo fakeyóló duraalu,

“Mo kée, Talené doi hale sóró horópoló yae!” yalepó.

⁵ Tétepa, kale teteróló kaae tare doasi betere tikimó sókó wale foné duraalu,

“Talené kutó diratere so whírape-ó, dią ąpaae winé sukóló, doasi doi mole so whírō doi munire so whítamo feané dą teteróló kaae tare Kótóné doi hale sóró horótú betaе,” yalepó.

⁶ Tétepa yalo wosalemó, so whị mo häle əla kaae wó muluraalu dere fo tiki whaata, mo doasi węi dou kąatu dere hu kaaeró doasi be sapalaa dere kaaetamo yóló duraalu,

“Talené doi hale sóró horae.

Dą kaae tare doasi fotokő bole Kótóné əla əla
fea amatóró teteróló kaae tareteiné ama doi
hale sóró horae!

⁷ Dą fea hajn̄é sukóló hękeseturaalu, ama doi
doasi muópóló hale sóró horaalopa siépe.

Ti noatepae, kale *Sipsip* hupu malené so
dokaaire be dę sókó wapa, kale sekéné
dokaaire soné ama auyaaire əla əla
donoróló muló beterapó.

⁸ Kale so ə derópóló, fokó fale dęi *linen* kuti wisinaale melalepó,” yalepó.

Ti ai kale dęi *linen* kuti wisinaaleta, Kótóné ama
kae betere so whırapené du betale mo donoi ala-
paae dó faróló erapó.

⁹ Tétepa, kale *ensel-né* əpaae duraalu, “I fo
asęyae. Kale *Sipsip* hupu malené so dokaairaalu,
əla deyaalopa ape,” yóló dape sere so whı mo doa
hajn̄é sinópóló yae. Téró ama duraalu, “Ita, Kótóné
ama kólómó sókó wale fotóró dapó,” yalepó.

¹⁰ Até deremó, ə ama hó aqmó deraapisa fóló
fió mulu, əpaae moma yaai yalepó. Atéyalemó,
ama duraalu, “Atékese! Əta, yaró Yesuné yale
ala mopóló eró tare so whırapetamo dą betə
kutó diratere seképó. Térapa, Kótó aqmó sukóló
bitu, əpaae betə moma yae. Ti noatepae, Yesuné
yale ala etérópóló yó matere alané Kótóné kóló
whırapené dere fo fea bete hąkearótú beterapó,”
yalepó.

Dęi hos hupu tómó betə seké whı betepa kelale fo

¹¹ Téró yalo kelalemó, hepen be tų tukwę fóló,
dęi *hos* hupu ə daalepaae anóló daalepó. Ai hupu
tómó betere whı mo foné betetóró bitu, Talené ala

eró tare Seképó dua dapó. Ai sekénéta, fo tokóló taletere alaró bóe dele alatamo, mo donotóró dua dapó.

¹² Ama keleta, mo si mi kaae buóo, ama topomó kale teteróló kaae tare doasiné deró betere topo taorape deróo, erepó. Ama tikimó aseyóló muló betere doita, mo whj betanékélé tuéni, ama betá tuérapó.

¹³ Ama deró betere kutita, samea belere dolopaae deróló sókó sale kuti deró beterepó. Ai sekéné ama doita, ti Kótóné fopó.

¹⁴ Hepen bemó bóe dele *amirape atimané* deró betere kutita, mo fokó fale tikimó dēi *linen* kuti wisinaale deróló, dēi *hos hupurape* tómó betóló, kale sekéné sisómó wó tarepó.

¹⁵ I hae kwia feamó betó mole so whjtamo bóe dóló teteraairaalu, bóe dele fosói sepake ama kólómó sókó wapa kelalepó. “Amata, *aiyon kapané aleale nópulu taru, haemó betó mole so whj fea ama teteróló kaae tawaalopó*,” Ai sekénéta, mo doasi fotokó bole Kótóné dowi fopaae buló, kwia melaaire *wain* képi du wéi dōtere tikimó tēiya tēiya du beterapó.

¹⁶ Ama deró betere fōloí kutiró *fasatamomó* etei doi as̄erepó.

TETERÓLÓ KAAE TARE WHJRAPE KAAE TARE DOASI
BETÓO,
I HAEMÓ DOASI QLA QLA TALERAPE TETERÓLÓ KAAE
TARE TALE BETÓO,
erapó.

¹⁷ Téró yálo kelalemó, betá *ensel* suka ke tómó daalu, kale sikimó sé kotere barapepaae fo fakeyóló duraalu, “Kótóné ama doasi qla

deyaalopa, dią fea betąpaae touręle ape.

18 Ti hale mei, Kale teteróló kaae tare doasi whı̄rapekélé, diki tare whı̄rapené topo whı̄rapekélé, mo doasi fotokó buló bóe dele whı̄rapekélé, *hos* hupuraperó ai hupu tómó betóló kotere whı̄rapetamokélé, mo hale betere so whı̄raperó wae sóró betere so whı̄rapetamokélé, mo doasi doi mole whı̄raperó doi muni hale betó mole so whı̄rapetamokélé, i dosqayale so whı̄rapené tiki mirape dią naasepólópa, touręle ape,” yalepó.

19 Téró yalo kelalemó, kale *hos* hupu tómó betóló wale whı̄ró ama bóe dele *amirapetamo* atima daae molepaae, kale syaae kaae őlaró hae kwia fea teteróló kaae dilikiyó mole doasi topo whı̄rapetamokélé, atimané bóe dele whı̄rapekélé touyóló, bóe daai wou betepa kelalepó.

20 Téyaletei, kale syaae kaae őlaró, Kótóné ama kóló whı̄póló kapala fo yó matere whı̄tamo tawóló dokóló mulalepó.

Ti ai kale kapala fo yó matere kóló whjné kale syaae kaae őlané doi doasi muópóló kae kae kelemei alarape erótú betalepó. Ti ama ai kelemei alarape yó melaletikimó, syaae kaae őlané siri sóo, ama aso aqmó sukóló bituraalu, dukiratere fo yóo, du betale so whı̄rape kópaae fópóló dilikitu betale whı̄pó. Téró, ai kale dokóló mulale seké tamо, betepatei doasi *sulpa* si duku betere węi kęla belerepaae taae deralepó.

21 Téturaalu, atimaamoné bóe dele whı̄rapeta, kale *hos* hupu tómó betóló wale whjné kólómó sókó wale sepakené mo fea dóló muó mupa, bara-

pené tiki mi nóló depe watamo fua yalepó.

20

1,000 ba fo tuqmó yaaire ala

¹ Téró yálo kelalemó, ó hepen bemó *ensel* dorowou betalepó. Ai sekéné ama naasenéta, mo apaae derepale osono dolo tü kinaaire *kiró* mo doasi *sein* képitamo tarepó.

² Ai *ensel*-né kale wuli disó botokó sóró tawalepó. Ai disóta, mo taketi bitiré wale wulipó. Ama doita, Satan ó Kótótamo bóe du betere dowi ke pepó. A dokóló muló betepa 1000 ba fopi kemeraairaalu dokalepó.

³ Téró, *ensel*-né kale wuli disó tawóló, mo apaae derepale osono dolopaae sóró taae deróló, tü kinóló diriratere olané mo ti diriralepó. Ti aita hale mei, i hae kwiamó betó mole so whí ama momó kae dilikóló kópaae falaqsóró, 1000 ba fo tuqmó hale beteralepó. Ai ba forape kemetepa, kílipaae sawatamo su kamó maaté a sókó daalóló, hale beterópóló eraalopó.

⁴ Téró yálo kelalemó, teteróló kaae tare doasi betere *searapemó* fo tokýóló taletere whírapé betó molepó. Aimó, Yesuné yale alarape i ape, yóló yó matere foró Kótóné fotamo yó materemó, depa tikale so whíné keperapekélé, betó mupa kelalepó. Ti ai so whírapeta, syaae kaae olaró ama asotamo aomó sukóló bitu, dukiratere fo ini yóo, ama siri atimané kutirimó ó naasemó dakeratere hó dua yóo, yale so whírapené keperapepó. Ai sekérape atimata, kepaayóló bituraalu, Yesu Kerisotamo

betämó 1000 ba fo tuämó teteróló kaae taté fópóló sóró beteralepó.

⁵ Téró, kale häle sukale whírape atima haphale kepaani, 1000 ba fo kemeyale kílipaae, ti kepaayóló betó muaalopó. Ti aita, folosóró kepaayóló betereteipó.

⁶ Ai kale folosóró kepaayóló betere so whíta, Kótóné ama kae sóró beteró betereteimó, mo hainé sukóló betó mulapó. Tamo dakoróló sukutere alané atimapaae me sekéi ala eranénipó. Téni, atima Kótóró Yesu Kerisotamopaae momaratere so whí bituraalu, ątamo betämó teteróló kaae taté fóló 1000 ba fo kemeyaalopó.

Satan doasi dele tuämó beteraaire fo

⁷ Téró ai kale 1000 ba fo kemetepa, Satan ą dipula beteraletei fópóló sókó daalaalopó.

⁸ A atéró sókó daalatepa furaalu, i hae detene fale dojuró kwiamó betó mole Kok fake so whíró Makok fake so whítamokélé dilikóló, dape siré kwęyóló bőe daai, betapaae tourale waalopó. Ti ai so whí, fea touróturaalu, wéi atiká súpó.

⁹ Ai tourale amirape atima, delaapemó daayóló doasi mulure hae tiki mo suróló wou, Kótóné ama so whí betere tiki boperóló betó molepó. Ai so whí betere tikita, ti Kótóné ama yaala sókó fóló mole be huluapó. Atima atéró be naai boperale wóló betó molemó, ó hepen bemó si sókó dorowóló atima mo fea doló kemeralepó.

¹⁰ Ai kale siné doló kemerale so whí dilikale Kótótamo bőe du betere dowi kepe ąta, kale *sulpa* si dó tare wéi kela belerepaae taae deralepó. Take kale syaae kaae őlaró Kótóné ama kóló whípóló

kapala fo yó male whjtamo taae derale kaae ąkélé atéró taae deralepó. Atima atéró bituraalu, diki-tamokélé, dętamokélé, doakale dele doasi sóró kaketu betere alata kemekélé ini, hale yótóróti tawaalopó.

Sukale so whjtamo fo tokóló tale yaaire fo

11 Téró, kale teteróló kaae tare doasi betere deňi sea koloo, ai sea tómó betere seké koloo, yalepó. I haeró sätamota, ai kale doasi kilitu botokó feletei, kinaaire tiki meipó.

12 Téró yalo kelalemó, take sisiraae fele doasi doi mole so whj ó doi munire so whj, doasi betere tikipaae anóló daae molepó. Atima atéró daae mole tuämó, buk-rape djae faróló muó molepó. Me djae faróló mole buk-ta, mo titóróti betó tare buk-pó. Take kale sisiraae fele so whjrape atimané yale alarape fea kale buk-rapemó aşeyóló moletei, kolóló taleyalepó.

13 Kale węi nóló sisiraae sua yale so whjta, doasi węi kęlané dotonale holoo, mo sukutere so whjrape fóló betere bemó betó mole so whjkélé, ti ai benétei dotonale wóo, sukutere alané tao tare so whjrapeta, ti ai alanétei dotonale wóo yalepó. Atéró wóló betó mupa, atima dokę feané yale ala donotóró taletua yalepó.

14 Téró, kale sukutere alaró sukale so whjrapetamo betó mole tiki kale doasi si duku betere węi kęla belere dolopaae taae deralepó. Ti ai si duku betere węi kęlapaae taae deraleteita, tamoróló sukutere tikipó.

15 Téró, mo ti betere buk-mó doi munire so whj, kale si dó tare węi kęla dolopaae taae deralepó.

21

Kisi Jerusalem be

¹ Téró yálo kelalemó, me i ala erepó. Take mole haeró hepen betamokélé kemeróturaalu doasi wéi kélakélé kemeralepó. Téturaalu, kisi hepen beró haetamo sókó wóló mupa kelalepó.

² Téró yálo kelalemó, dowi ala betákélé munire kisi Jerusalem be hulua wisinaale, Kótó betere hepen be taaróló dorowou betalepó. Ai be hulané ama ere alata, so seimale ą whítamo dokai kolóló kokoné suki kuti wisinaale derótú dere kaae erepó.

³ Téró yálo wosalemó, kale teteróló kaae tare doasi betere tikimó fo fakeyóló duraalu, “Mió, Kótó ą betere be dorówóló so whítamo muóo, ąkélé atimatamo betoo, yaalopó. Atéró, atima ama so whítóró betepa, Kótó atimatamo betamó bitu, atima teteróló tare Tale betaalopó.

⁴ Atéró, so whí feané wole kaape ai sekéné helekóló kópuraalopó. Tétu, sukutere alakélé, dekené sukóló wole dere alakélé, moló hu dere alakélé, dele sere alakélé, momó kae yaalomeipó. Ti noatepae, folosóró yale alarape fea mo ti kemeró betereteinépó,” yalepó.

⁵ Téró kale teteróló kaae tare tikimó betere doasiné duraalu, “Fea ąla fea yálo kae kisi aletu beterapó! Térapa, yálo i yale fo naao aséyae. Ti noatepae, i dere fota, mo yaai dere ala dapóló diaaq tué tiki tiranérapó,” yalepó.

⁶ Téró ama ępaae duraalu, “Ai alarapeta, fea ai yóló kemeyale ape. Eta, Alaparó Omekatamo bituraalu, kaae sereteiró kemeratereitamo, mo

etórótipó. Whị me de wẹi nokole depa, mo ti betó tare tikimó wó tare wẹi me ọlané dupuni, hale nòpóló yálo melaalopó.

⁷ Whị me de ạ tu wisipaae faai fèlalemó, sesétepakélé hepée taae faróló wale whjné i ọla ọlarape fea take ama saalopó. Téturaalu, ẹ ạ teteróló kaae tare Kótó betóo, ạ yálo naale betóo yaalopó.

⁸ Téretei, atimapaae me sekéi ala eraqsóró witu, ẹ taaróló fele so whjkélé, whjné sotamo dere ala kaae yóló whị hamomatamotei dowi ala du betere so whjrapekélé, whị dele whjrapekélé, nòpu nokole so whjkélé, kapo nipaae momatere alaró herei whétamoné whị dele so whjkélé, kapala fo dere so whjkélé, mo fea atima betaaire tikita, *sulpa* si duku betere wẹi kēla ai ape. Ti aita, atima tamoróló sukṣaire alapó,” yalepó.

⁹ Mo kemeróturaalu melaaire wéikeró sekéi alarape belere nuku tare wéikeró *ensel*-rapekó betané epaae duraalu, “Kale *Sipsip* hupu malené dokaaire so, yálo yapaae yó melaalopa, kelaii ape,” yalepó.

¹⁰ Ai fo deremó, Dęi Kepe Wisiné ẹ fotokó bulatepa, kale *ensel*-né mo doasi sokore hasi fosópaae beleyóló sóró holalepó. Atéró sóró holóló beteró bituraalu, dowi ala mo betákélé munire be huluia Jerusalem, Kótó betere hepen be taaróló ai dorowou beterapa, kelae yóló yó malepó.

¹¹ Tétepa yálo kelalemó, ai kale be huluata, Kótóné ama ere dę wisinaale dęyó faralepó. Atéró ere dęta, mo doasi *moni* duputere kanené kasa kasare dę kaae erepó. Mo hale kaponé ere dę kaae mei, *jaspa* kanené dę kaaetórótipó. Mo hukulukélé

ini, *klas* kasa kasa kaae yó fi *jaspa* kane wisinaalené ere dę kaaepó.

12 Ai be huluata, doasi dopóku ópaae horóló deyóló boperó beterepó. Ai dopóku tuqmota 12-tü dolorape móo, ai tü kaae diliki yóló 12-*ensel*-rape daa yóo, ai tü serekemó 12-Israel fakené doirape ase yóo, erepó.

13 Ai dopókumó suka hoterepaaeróló tü sereke sore muóo, suka doropolepaaeróló tü sore muóo, *saot* dępaaeróló sore muóo, *norti* dępaaerólókélé, sore muóo erepó.

14 Ai kale be hulua boperóló dere dopóku 12-ró kapo fakerapené mukuté mulaté horepó. Ai 12 mukuté mole kane fake tómó, kale *Sipsip* hupu malené sóró beteró betere 12 *aposel* whırapené doi asęrepó.

15 Etamo kale fo yale *ensel*-né kale be huluakélé, dopóku dereteikélé, tü serekerapekélé fea suróló dale saairaalu *kold kapané* aleale dotó tiki tarepó.

16 Ai be huluata etéró teyóló muló beterepó. Filipaaró betereteiné daleró doló faló betereteiné daletamota, ti mo betą kaaetórótipó. Kale sekéné ama dale saai tare dotó tикиné be hulua suróló dale saleteita, doló faló betereteikélé, filipaaró betereteikélé, ópaae horeteikélé, mo betą kaaetóró 2200 *kilomitapó*.

17 Téró kale dopóku hapólu eretei ama dale saleteita, 65 *mita*-pó. Ti ai *ensel*-né ama dale sere alata, me kae mei, mo whıné dere kaaetóró yalepó.

18 Ai kale be hulua boperóló dere dopókuta, *jaspa* kanené aleyóo, be huluata, ti *kold kapa* wisinaalené aleyóo erepó. Ai kale *kold kapata*,

hukulukélé ini, mo kasa kasa yó fipó.

19-20 Ai be hulua boperóló dere dopóku mukuté mulaté hore kapo fakerape auraairaalu, mo doasi *moniné* duputere kae kae kasa kasai kanerapené auró beterepó. Folosóró kaae suraalu, muló betere mukuté *jaspa* kanené auróo, 2 ti *sapaia* kanené auróo, 3 ti, *kalsitoni* kanené auróo, 4 ti *emerald* kanené auróo, 5 ti *sadoniks* kanené auróo, 6 ti *kanilian* kanené auróo, 7 ti *krisolait* kanené auróo, 8 ti *berl* kanené auróo, 9 ti *topas* kanené auróo, 10 ti *krisopres* kanené auróo, 11 ti *jasint* kanené auróo, 12 ti *ametes* kanené auróo, erepó.

21 Kale ai dopóku 12 tü serekapeta, 12- du dui meleke *perl*-né alée molepó. Ai tü sereke dokota, mo betá *perl* doasiné alée mulapó. Be hulua tuämó fale tüta, *kold kapa* wisinaale mo kasa kasai *klas* kaaené aleyóló molepó.

22 Ai be hulua tuämó Kótópaae momatere be betá kilinipó. Ti noatepae, doasi fotokó bole Tale Kótóró kale *Sipsip* hupu male atimaamota, ti ai be hulua tuämó ere momatere betórótipó.

23 Ai be huluamó Kótóné ama ere alané déró kale *Sipsip* hupu malené dëtamo eró betereteiné, suka déró wélié dëtamo mo yayá inipó.

24 Ai be huluamó dëyó fale dëné, i haemó betó mole so whj fea *diliki* dolomó kutu betaqsóró, ai dëné dëraalopó. I haemó tñteróló kaae tare topo whjrape, atima mo kelaalo kokoné sini ala wisinaale sóró wóló ai be tuämó mulaalopó.

25 Ai be hulua tuäpaae faaire tñrape kinókélé ini, mo häle tukwé faróló muló betaalopó. Ti noatepae, aimó diki dere ala muni, dëtóró yó tareteinépó.

26 Kae kae hae kwiamó betó mole so whjné doasi doi mutere alaró, kelaalo kokqoi ala wisinaaletamo sóró wóló ai be hulua tuamó mualalopó.

27 Dowi ala mole whj ai be hulua tuamó sókó faalomeipó. Halei ala dere whjraperó, kapala dilikitere so whj betakéle ai be hulua tuapaae mo sókó faalomeipó. Kale *Sipsip* hupu malené mo ti betere *buk-mó* doi mole so whj betä ai be huluamó fóló betaalopó.

22

Mo ti betó tawaaire węi

1 Téró, kale *ensel-né* épaae mo ti betó tawaaire fu betere kikisi węi kelaai ape yóló yó melalepó. Ai fole węita, Kótóró kale *Sipsip* hupu maletamoné teteróló kaae tare doasi betere tikimó sorokó wóló, ai be hulua tuamó fale tų seraafu betepa kelalepó.

2 Ai węi fóku uté dęró, ité dętamomó mo ti betó tare ni daalepó. Wélié dokö fea ai niné du oletua dapó. Ai niné ama sókuta, i hae kwiamó betó mole so whj tuamó mole kae kae sekēi alarape fea i ni sóku fotokoné sümó wisiranérapó.

3 Take so whjné yale dowi alamó Kótóné erale sekēi ala ai be huluamó momó kae muaalomeipó. Kótóró *Sipsip* hupu maletamoné teteróló kaae tare tiki ai be huluamó mupa, ama kutó diratere so whjné ama erae dere ala erótú betaalopó.

4 Atimané ama kelepaa koloo, ama doi atimané kutirimó asę yó fóo, yaalopó.

5 Aimó be dikitere ala momó kae muaalomeipó. Atima suka dę ó sa dękélé, yayatere ala mo

enénipó. Ti noatepae, atima dë tuämó beterópóló Tale Kótóné ama ere dëné dëró betaalopó. Atéró bituraalu, betere dokó fea atimanékélé, fea ala fea teteróló kaae taté fu betaalopó.

⁶ Tale ąta, ama kóló whírapené keperape teteróló kaae tare Kótó beterapó. Atéru, mo felekemó eraaitere ala ama kutó diratere so whípaae ene fópóló, ama *ensel* atima beterepaae doteyalepó, yalepó.

Yesu walapóló ere fo

⁷ “Ę mo felekemó waalo ai ape. Kótóné i ala eraalopóló i *buk-mó* asere fo eró tare so whíta, Kótóné atima wisiralepóló, hajné sukutu betaalo ai ape,” yalepó.

⁸ I yale forape wosóo, yale alarape kolóo, yale whíta ę Jon-pó. I alarape yó male kílipaae ai yó male *ensel* daale tikimó ąpaae moma yaai der-aapisa fóló fió mualepó.

⁹ Téyalemó, ama ępaae duraalu, “Atékes! Ḽta tale mei, dámó wusuró Talené kutó diratere whípó. Nonaaorape Kótóné kóló whírapekélé, kale i *buk-mó* mole fo eró tare so whíkélé, dą fea betą kutó diratere fakepó. Térapa, Kótó aqmó sukóló bitu, ama doi betą sóró horótú betae,” yalepó.

¹⁰ Téró, kale dere kaae ępaae momó duraalu, “Kótóné i ala eraalopó ere fo häkearóló i *buk-mó* aseyóló muló betere fo kinóló mulaqse.

¹¹ Dowi ala du betere so whíta, atima ai alatóró yó tanópóló yae. Kae kae mo kelaalo sonaalei dowi ala du betere so whíta, ti ai alatóró du beterópóló yae. Mo donoi ala wisi du betere so whíta, ti atimané ai du betere wisi alatóró yó

tanópóló yae. Me dowi alatamo hosekéni, Kótóné ama kae beteró betere so whj ti atima ai betere kaaetóró betó tanópóló yae,” yalepó.

12 “I dere fo wosae, é mo felekemó waalo ai ape!
So whj dokó feané yale alamó tokó melaai yálo i tare duputa, é wouraalu melaalo ai ape.

13 Eta, *Alaparó Omekatamopó*. Folosóró kaae sóró betaleteiró, kemerále foloteitamota ętórótipó.
Qla qla fea keké nale betekélé, fea ala touróló kemeratere betekélé, ti mo ętórótipó.

14 Deróló sókó fatere foloi kutu fokotu betere so whjta, Kótóné wusiró beterapa hajné sukutu betae.
Ti atétere so whj be dopóku tū serekemó doasi be huluapaae sókó fóo, mo ti betere ni du tokó nóo, yaairetei, mo surapó.

15 Kale dopóku aqró haqrapa betó mulapó.
Ai haqrapeta i ape. Whéró hereitamoné whj dele alakélé, kae kae hosó fo ó isi whjné dere alakélé, nópu nokole alakélé, whj dele alakélé, kapala kótóraperó keper-apetamopaae momatere alakélé, kapala fo yóló whj dilikçai ekéle du betere alakélé, i dosqayale alarape du betere so whj atima feata, dopóku aqró betó mulapó.

16 Eta, Yesupó. I kelale alarape Keriso fake so whjné dosqayóló tué yópóló, diapaae yó male fae yóló yálo *ensel* dotøyalepó.
Eta, Depit kaayale beteró ama deté fele naalené naaletamopó.

Atéru, híka be dëteretamo dëyó tare hörepó,” yalepó.

¹⁷ Kale Dëi Kepe Wisiró whjné dokaai du betere sotamoné duraalu, “Ape,” du beterapó. Mepaae i dere fo wosetere so whjnékélé “Ape,” yópóló yae. Mepaae whj de wéi nokole depa, ę beterepaae wópóló yae. Mepaae whj dené wéi nenée du betepa, mo ti betó tawaaire wéi dupuni, häle sóró nale wópóló yae.

¹⁸ Kótóné i ala eraalopóló, *buk-mó* asëre fo wosetu betere so whj feapaae dirii ma fo i dapa wosae. Mepaae so whj denétamo i *buk-mó* mole fo tómó me kae beleróló depa, ti Kótóné i *buk-mó* bopetu betere sekéi alarape ai so whjpaae mo turó eraalo ai ape.

¹⁹ Mepaae whj dené Talené i ala eraalopóló *buk-mó* mole fo mepaae kwia tokóló aluratepa, ti Kótóné atétere whjmó melaalopóló i *buk-mó* bopeyale mo ti betere ni du nóo, kae tñne be huluamó beteróo, yaai yale alatamo ama fasó saalopó.

²⁰ I kale aséyóló muló betere alarape kelale whjné duraalu,
“Mopó. Ę felekemó walapó,” fo dapó.

Tétepa duraalu,
“Mo kée Téyópóló yae.

Tale Yesu-ó, yä ape,” dapó.

²¹ Tale Yesuné häle tao sere ala wisinaale Kótóné so whjpaae wópóló yae. Mo kée. Téyópóló yae.

**Yesu Kerisoné So Whi Tao Sere Kisi Fo Wisi
The New Testament in the Falopa Language of Papua
New Guinea**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Falopa)

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2009-10-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

0102a9df-173c-5a64-b766-14ab67a86105